

S.O.S.

Skrifter om Samtalegrammatik

Årgang 6, nr. 3

Mads Emil Olesen:
En samtaleanalytisk undersøgelse af *præcis* og lignende udtryk

***Det' lige præcis det* – En samtaleanalytisk undersøgelse af *præcis*
og lignende udtryk som bekræftelse i dansk samtalesprog**

Mads Emil Olesen

Skrifter om Samtalegrammatik 6: 3

2019

ISSN 2445-7256

Skrifter om Samtalegrammatik (SoS) er en serie arbejdspapirer om samtalegrammatik som udgives af forskergruppen *DanTIN* ("Danish talk-in-interaction"). *DanTIN* består af studerende og forskere fra og omkring Lingvistik på Aarhus Universitet. *DanTIN* bestyrer hjemmesiden *samtalegrammatik.dk*. Udgivelserne i *Skrifter om Samtalegrammatik* er arbejdspapirer, studenteropgaver, rapporter, afhandlinger og andet som beskriver og analyserer samtalegrammatiske fænomener.

Skrifter om Samtalegrammatik er ikke fagfællebedømt, men en redaktionsgruppe under *DanTIN* har vurderet at udgivelserne i SoS fortjener at komme til offentlighedens kendskab. I nogle tilfælde er der tale om ældre eller nyere skrifter, som *DanTIN* har fået lov af forfatterne til at udgive. I andre tilfælde er skrifterne lavet til SoS. *Skrifter om Samtalegrammatik* kan frit deles med angivelse af forfatter, årstal samt tidskriftets navn og nummer.

DanTIN udgiver også fagfællebedømte artikler. Du kan se mere om vores udgivelser, projekter og resultater på samtalegrammatik.dk, og her kan du også se hvordan du kommer i kontakt med os.

Billedet til forsiden er taget af Sidsel Mosegaard Holm og beskåret af Ehm Hjorth Miltersen.

Redaktør for dette nummer er Ehm Hjorth Miltersen.

Redaktionel kommentar

Dette nummer af *Skrifter om Samtalegrammatik* er en grundig analyse af brugen af udtryk som *(lige) præcis*, *(lige) nøjagtig* og *ja nemlig*. Forfatteren, Mads Emil Olesen, kalder dem "præciser", og han lavede oprindeligt sin undersøgelse som et speciale på Lingvistik, Aarhus Universitet (Olesen 2018).

Det kan måske virke lidt mærkeligt at skrive et helt speciale, og nu et nummer af *Skrifter om Samtalegrammatik*, om brugen af nogle enkelte adverbier, men det viser sig at disse ord bruges på en ganske særlig måde i danske samtaler, og at brugen af dem viser noget om hvordan samtaledeeltagere forholder sig til hinandens krav på og ret til at vide bestemte ting - det som benævnes *epistemics* eller "epistemicitet" i litteraturen og i dette skrift.

"Præciserne" bruges nemlig hyppigt som bekræftende svar på en særlig type spørgsmål, hvor spørgeren ytrer viden om noget, men på en måde der anmoder svareren om bekræftelse. Når svareren så bruger en "præcis" til at svare med, bekræfter hun eller han ikke blot, men udtrykker også at indholdet i spørgsmålet - og måske også måden det blev formuleret på - er noget som svareren allerede vidste i forvejen.

Olesen bruger i sin analyse en metode fra samtaleanalysen, som han kalder "collection-analyse". Den indebærer at han formulerer en meget præcis beskrivelse af hvad "præciserne" gør under helt bestemte betingelser, på baggrund af en stor samling af eksempler fra samtaledata. For at finde tilstrækkeligt mange - og gode - eksempler har Olesen udvidet sin database fra de hverdagssamtaler vi normalt bruger i *DanTIN* (se [redogørelse for data på samtalegrammatik.dk](http://redogørelse.for.data.på.samtalegrammatik.dk)) med samtaler fra vodcasts og youtube-interviews med mere eller mindre kendte personer.

Denne redaktionelle kommentar er skrevet af Jakob Steensig.

Reference

Olesen, Mads Emil. 2018. *Det' lige præcis det. En samtaleanalytisk undersøgelse af "præcis" og lignende udtryk som bekræftelse i dansk samtaleprog*. Aarhus: Aarhus Universitet, Lingvistik, upubliceret speciale.

***Det' lige præcis det* – En samtaleanalytisk undersøgelse af *præcis* og lignende udtryk som bekræftelse i dansk samtalesprog**

af MADSEMIL OLESEN

1 Introduktion

I mine samtaler i hverdagen er jeg ofte stødt på og har bidt mærke i udtryk som "præcis", "lige præcis", "lige nøjagtig" og "ja nemlig". Jeg blev interesseret i dem, da jeg blev opmærksom på, at jeg tilsyneladende bruger dem mindre end de fleste. Min første umiddelbare hypotese var at de kan udtrykke, at en person kan sætte sig ind i noget, som en anden formulerer, som skal være noget meget generelt, og at de kan afslutte et emne.

Efter at have vendt min opmærksomhed mod disse udtryk, er det blevet klart, at de for det første er meget almindelige, og at de desuden tilsyneladende kan flere ting i en samtale. De kan naturligvis understrege rigtigheden af noget der er blevet sagt, og udtrykke fuldstændig bekræftelse af det sagte, jf. "det er helt rigtigt det du siger". At en taler benytter et bekræftende udtryk som dette, afslører noget om samtaledeltagernes epistemiske position; altså deres viden om det, der tales om. Således hævder taleren, der ytrer fx "lige præcis", at vedkommende har autoritet over det omtalte, og dermed ret til at bekræfte rigtigheden af det, den anden samtaledeltager har sagt.

Herudover kan de tilsyneladende være en del af en afslutning af et emne, hvilket synes logisk, når man tager ordenes semantik i betragtning: Når noget er erklæret for værende "lige præcis sådan", så er der vel ikke mere at sige om det. I hvert fald kommer de som afslutning af en sekvens, hvor noget bekræftelsessøgende bekræftes. Men det bliver dog også hurtigt klart, når man dykker ned i fænomenet og konsulterer autentisk samtaledata, at det ikke altid er så simpelt, at et emne afsluttes og noget nyt påbegyndes, når en samtaledeltager har sagt "præcis". Faktisk sker det ret sjældent, skal det vise sig, og hvis noget afsluttes, kan det ikke tilskrives disse udtryk i sig selv. Der skal tilsyneladende noget andet og mere til. Ofte fortsætter emnet, efter en har ytret "præcis", og i nogle tilfælde kan man tilsyneladende tilskrive det en logik, der står i modsætning til ovenstående: Det at hævde, at man ved noget og ved mest om et emne, kan jo også forstås

som et udtryk for mulighed for og følgelig villighed til at sige noget mere om det, hvilket formål dette så end måtte have.

Der rejser sig en række spørgsmål og overvejelser om disse udtryk, som jeg har valgt at samle under den gennemskuelige term 'præciser': Hvordan kan det være, at et sådant udtryk kan dukke op steder, hvor det på ingen måde ser ud til at kunne eller skulle afslutte et emne, men snarere bare ligner et samtykkende "ja" eller noget, der lægger op til fortsat tale? Hvad er den mest grundlæggende og mest almindelige sekventielle kontekst de optræder i, altså hvad kommer før og hvad kommer efter, og hvilke andre handlinger hører det sammen med? Er der forskel på hvad de forskellige udtryk gør, og kan den forskel findes i små semantiske forskelle udtrykkene imellem? Har det nogen betydning, hvordan de siges, og hvem der siger dem, osv.?

Disse spørgsmål er nogle af dem, jeg forsøger at afdække i min analyse, der benytter metoder hørende til den samtalegrammatiske analyse-tradition.

Sammenfattet i mere generelle vendinger er formålet med nærværende skrift altså at besvare følgende:

Hvordan fungerer "præcis", "lige præcis", "lige nøjagtig" og lignende udtryk i dansk samtaleprog? Hvilke betingelser skal være til stede, for at de kan forekomme, hvad fortæller udtrykkene samtaledeltagerne om deres respektive viden om og forhold til et givent emne relativt til andre samtaledeltageres viden om et emne, og hvordan indvirker det på den fortsatte samtale?

Fænomenets kerne-funktion beskrives i afsnit 4.1 ud fra nogle samtaleeksempler, der tydeligt viser den funktion af fænomenet, der synes mest grundlæggende, efter nogle mere generelle redegørelser for bekræftelse i samtale. Dernæst analyseres og diskuteres eksempler, hvor 'præcis' er en del af en afslutning af et emne i afsnit 4.2. I forlængelse heraf analyseres i afsnit 4.3 såkaldte "blegede" eksempler, hvor udtrykkene ikke tjener den beskrevne funktion i så høj grad, og måske gør noget andet og mere. Næstefter analyseres eksempler på mulige afledte funktioner, herunder udnyttelse af udtrykkene til at opnå noget andet i samtalen, i afsnit 4.4, samt i afsnit 4.5 eksempler med særlig prosodi, der påvirker det, der følger efter, i højere grad end nogen af de andre forekomster af 'præciser'. Efter en opsummering af analysen i afsnit 4.7 følger analyse af nogle specifikke formater som "det: det" og "ja/nej præcis" som den sidste del af analysen.

I diskussionsafsnittet, afsnit 5, diskuteres det, hvorvidt der er tale om, at 'præcis' kan tilhøre forskellige praksisser. Det store fokus på epistemicitet og anvendelsen af dette begreb diskuteres også, og i den forbindelse også samtaledeltagernes rolle eller forhold til samtalsituationen. Til sidst diskuteres det problematiske begreb "emner" og problemet med at forsøge at beskrive, hvad der kommer efter, en person siger "præcis".

2 Metode

I nærværende undersøgelse benytter jeg en samtaleanalytisk metode til at afdække "præcis" og dens relaterede formers funktion i naturlig samtale på dansk. Jeg forsøger at afdække hvilken praksis eller eventuelt hvilke praksisser 'præciserne' udgør.

Som det allerførste vil jeg for klarheds skyld redegøre for, hvad der menes med "format"/"form", "funktion"/"handling" og "praksis". "Format" og "form" bruges i flæng om konkrete udtryks/ords realisering, både hvad angår ordvalg, prosodi og placering i sekvenser. I nærværende undersøgelse har jeg altså fokuseret på et lille udvalg af formater: "præcis", "lige præcis", "lige nøjagtig" osv. I samtaleanalyse bruges begrebet "handling" typisk om det, man også kunne beskrive som funktionen, altså hvad man gør eller ønsker at opnå, og hvordan det skal indvirke på den andens efterfølgende handling. Praksis er så der, hvor form og funktion mødes: Når en bestemt funktion/handling systematisk udføres af et bestemt format med en bestemt realisering i en bestemt position, er der tale om en praksis (Couper-Kuhlen & Selting 2018:28). Herudover taler jeg også om "fænomen", der mere generelt kan dække over en form såvel som en funktion, der endnu ikke er endeligt beskrevet, men er i en undersøgelses- og beskrivelsesfase.

2.1 Introducerende om samtaleanalysens metode

Samtaleanalyse (eller CA) hører til de etnometodologiske metoder (Garfinkel 1967), og beskæftiger sig med at beskrive hvilke sproglige metoder folk bruger til at opretholde social orden i den naturlige samtale. I CA tager man udgangspunkt i data og starter ofte med en mere eller mindre umotiveret "kiggen", hvor man uden forudgående hypoteser observerer, hvad der sker i samtalen, og hen ad vejen akkumulerer mønstre og analyser. I tilfælde af, at man forud for, at man ser på

data, har besluttet sig for et format, man vil undersøge, er der naturligvis ikke tale om en helt umotiveret "kiggen". Det er sidstnævnte, der er tilfældet i denne undersøgelse, hvor jeg på forhånd har udvalgt en håndfuld formater "præcis", "lige præcis", "lige nøjagtig" og "ja nemlig", som jeg vil undersøge. Eftersom jeg fra begyndelsen havde fokus på disse fire formater, har der nødvendigvis været tale om, at jeg havde en vis forestilling om formaternes funktion; jeg havde altså en idé om, at disse gjorde det samme, og ville kunne samles under ét. En udfordring med at tilgå data med et så specifikt og afgrænset sæt formater in mente er, at en umotiveret "kiggen" bliver svær, eftersom man risikerer at overse andre formater, der også kan indpasses i det sæt af formater. Fokus risikerer hurtigt at blive på funktionen, som jeg forholdsvis tidligt i undersøgelsen dannede mig en hypotese om, og mindre på andre formater, der kan bidrage til en grundigere og måske mere korrekt analyse af funktionen.

Således har jeg sørget for at medtage et bredere udvalg af formater, blandt andet også "det: det", som, jeg fornemmede, fungerer på samme måde, trods en lidt anderledes struktur og semantik. Da formålet er at beskrive hvilke(n) praksis(er) de forskellige formater udgør sammen med en eller flere mulige funktioner/handlinger, veksler den metodiske tilgang til analysearbejdet mellem analyse af den formodede kernefunktion plus afledte funktioner, som en eller flere af formaterne kan forbindes med og analyse af hvilke andre mulige funktioner en eller flere af formaterne herudover kan forbindes med.

2.2 Collection-analysis

Min undersøgelse bygger på en eksempelsamling ("collection"), der har til formål at udgøre et datasæt, som kan hjælpe med at illustrere og afgrænse fænomenet, der her er defineret som en stærk bekræftelse af noget bekræftelsessøgende ved et afgrænset og formodet sammenligneligt udvalg af formater. Som sagt har jeg inkluderet mange forskellige former samt enkelte tilfælde, hvor ingen af disse former forekommer, men som på flere punkter hovedsageligt strukturelt har ligheder med disse. Schegloff pointerer hvordan en sådan bred definition af fænomenet er nyttig, da den gør det muligt på et senere tidspunkt at udskille de eksempler, der ikke passer ind, og som kan benyttes til eksplicit at vise, hvad der er en del af fænomenet, og hvad der ikke er (1996: 177).

En collection-analyse inkorporerer i sagens natur et kvantitativt perspektiv på et analyseobjekt, et samtalefænomen. Den kvalitative single-case analyse, der er en af CA'ens andre analysemetoder, giver i sig selv tilstrækkelig information om et fænomen til at brugbare konklusioner kan drages. Et kvantitativt perspektiv kan ikke underminere den analytiske værdi, en enkelt case har i sig selv; at en sammenhæng mellem et sprogligt udtryk og dets funktion er behandlet som relevant af en given gruppe mennesker i en given situation og under nogle givne omstændigheder, sådan som det måtte fremgå af en enkelt case, kan ikke frarøves sin betydning ved statistikker over observationer af andre forekomster af fænomenet i andre eventuelt afvigende tilfælde (Schegloff 1993:101-102). Opgaven med analysen af enkelte eksempler er så at finde ud af, ud fra den specifikke situation, hvad der kan tages ud af denne givne situation og beskrives som noget, der gælder generelt, så en beskrivelse af et fænomen kan stå alene, uden at der kræves reference til konkrete situationer, med specifikke identiteter og særegenheder (Sacks et al. 1974: 699).

En eksempelsamling kan dog være relevant, idet den kan bruges til mere grundigt at afgrænse fænomenet ved at inkludere afvigende eksempler, og et fænomen kan analyseres i forskellige talesituationer (fx interview eller andre former for samtaler med på forhånd definerede roller eller andre særlige betingelser) (Heath, Hindmarsh, & Luff 2010:83-84). En risiko ved at analysere forekomsten og udformningen af et fænomen i relation til en bestemt type talesituation, er den, der ifølge Schegloff generelt følger med kvantitativ analyse af samtalefænomener, nemlig at man risikerer at miste fokus på den faktiske interaktionelle situation, altså hvilke handlinger forekommer faktisk i den givne talesituation (Schegloff 1993:104). Schegloff redegør for dette i forbindelse med en undersøgelse af latter i samtaler, hvor latteren kvantificeredes i relation til et tidsaspekt: Nogle personer grinte så og så meget i løbet af så og så mange minutter. På samme måde er det afgørende for nærværende analyse ikke at benytte redegørelsen for antallet af forekomster af forskellige former (som udgør den næstsidste del af analysen) på en sådan måde, at en eventuelt hyppig forekomst af en form i én type talesituation kobles direkte sammen med nogle særegenheder ved den type talesituation, som noget der har analytisk relevans i sig selv. Her må jeg i stedet se på den faktiske in-

teraktion, der sker i hver enkelt uddrag, og højst koble formen og situation sammen på en mere indirekte måde, som data evt. kan vise. Dette vender jeg tilbage til i diskussionen umiddelbart efter analysen.

2.3 Data

Jeg har i min undersøgelse medtaget forskellige typer data, der hver især tjener til at illustrere nogle væsentlige pointer. Flest er optagelser af naturlige samtaler filmet med henblik på at blive anvendt til samtaleanalytiske undersøgelser. Samtaledeltagerne i disse videoer er anonymiseret og har fået tildelt andre navne.

Næstflest er eksempler på data fra en podcastserie af radio- og tv-værterne Anders Breinholt og Anders Lund Madsen, der i deres podcast Anders & Anders ofte har besøg af gæster, de kender mere eller mindre godt i forvejen. Til hver podcast medfølger en såkaldt vodcast, en videoversion af podcasten, hvor der sjældent klippes i lyd og billede, så videoerne er omtrent lige så anvendelige til analyse som videoerne optaget specifikt til analyseformål. Kun skiftende kameravinkler gør det en anelse mindre anvendeligt, da man ikke altid kan se alle deltagers ansigter, hvilket potentielt kan være brugbart i en analyse. Men til gengæld har den aktive kameraføring den fordel, at samtaleemner, der er visuelt tilgængelige for samtaledeltagerne, også er det for folk, der ser videoen (Heath, Hindmarsh & Luff 2010:45-47). I disse podcasts er der tilsyneladende ikke nogen emner, der er planlagt på forhånd, og man har indtryk af at samtalen udvikler sig og forløber som samtalerne i videoer filmet specifikt med henblik på analyse af den "naturlige samtale". Det er muligt at de to værter på forhånd har diskuteret nogle ting, de skal huske at spørge gæsten om, men forud for et møde mellem mennesker i en almindelig samtalsituation, der ikke skal optages og bruges som underholdning, kan en samtaledeltager lige såvel som Anders og Anders have overvejet nogle ting, man gerne vil snakke med den anden om, så set fra dette perspektiv er denne type data lige så anvendelig.

Den tredje type data er fra en serie af videoer fra YouTube, der er interviews, der foregår i en bil under en køretur gennem Københavns gader. Værten, der her i højere grad end Anders og Anders har en interviewerrolle, kender ligeledes gæsten mere eller mindre godt. Interviewsene har et fast tema og spørgsmålene, der stilles, handler om nogenlunde det samme.

2.4 Udskriftssystem

Jeg benytter samtalegrammatik.dk's udskriftssystem (samtalegrammatik.au.dk/udskriftssystem-for-samtaleeksempler). Jeg har tilføjet "H, som angiver latter i et ord. Udenfor ord er latter angivet med almindeligt "h" og eventuel efterfølgende vokal.

Symbolet ● er også tilføjet (ses kun i eksempelsamlingen) og omkranser tale der siges med højere lydstyrke end det omkringliggende.

Desuden er ikke-hørbar tale angivet som tomme parenteser, ( ), (eller med x'er, hvis noget af talen er hørbart men tvivlsom og derfor også indenfor parenteser fx "(xxx få den)" fra eksempel 18 nedenfor, uddrag 43 i eksempelsamlingen), i modsætning til samtalegrammatiks udskriftssystem hvor x'er indikerer ikke-hørbar tale i alle parenteser.

3 Teori

En hyppig anvendt handling af en anden-taler i samtale er bekræftelse af noget sagt af første-taleren. Ligesom et spørgsmål søger svar, og disse er hyppige handlinger, så sker det også hyppigt, at en taler udtrykker noget, som han/hun søger bekræftelse af. Det kan være en forståelse af noget, den anden netop har talt om, eller noget som en taler ved eller antager, den anden ved mest om.

En simpel og umarkeret måde at bekræfte noget er med et "ja" eller eventuelt et "nej" eller et nik (Heinemann 2010, Labov & Fanshel 1977, Stivers 2005, Stivers 2008, Schegloff 1996). Andre mere udvidede former, der er beskrevet i litteraturen, er "modified repeats" (Stivers 2005) og "confirming allusions" (Schegloff 1996), former, der gør mere end bare at bekræfte det netop sagte, og som, for førstnævnte types vedkommende, ikke altid følger en bekræftelsessøgende taleform. Mere om disse følger i 3.3 nedenfor.

Disse to "stærkere" bekræftelsestyper er beskrevet med udgangspunkt i engelsksproget samtaledata, og det er ikke givet, at samme praksisser er at finde på dansk, for slet ikke at tale om som noget folk gør i år 2018. Nogle udtryk der til gengæld bruges på dansk i dag, og efter undertegnede hverdags erfaring bruges hyppigt er "præcis" eller en af mange lignende former som "lige præcis", "lige nøjagtig", "nemlig" og "det (er) det" (med tryk på sidste "det"). Alle former, som ikke bare siger "ja, det kan jeg bekræfte", men som tilsyneladende siger "ja, det kan jeg bekræfte som værende sådan, som du lige sagde". Det er tilsyneladende en stærk position at tage i en samtale, og da

især, hvis det ligesom "modified repeats" kan optræde uden at en anmodning om bekræftelse går forud. Alligevel er det noget mange gør, og det er derfor et oplagt fænomen at beskrive.

Før vi retter opmærksomheden mod en analyse og beskrivelse af 'præciserne', vil jeg forsøge at etablere et solidt teoretisk fundament med nogle begreber, der er relevante for en samtaleanalyse, der har til hensigt at gøre det lettere for læseren at følge beskrivelsen af fænomenet. Først gælder det tre forskellige men grundlæggende perspektiver på, hvordan taleture er forbundet med hinanden: I sekvenser bestående af handlinger, der implicerer andre handlinger; i relation til talernes viden og ret til at udtrykke denne; og i forhold til tilslutning og samordning, henholdsvis socialt/affektivt og strukturelt "samarbejde" mellem talere via valg af taletur. Herefter redegøres for en handlingstype, der ikke er beskrevet ofte i CA-litteraturen, nemlig "formuleringer", inden jeg som overgang til analysen redegør nærmere for "bekræftelser" i samtale og andre særlige typer af disse.

3.1 Tre perspektiver på hvordan taleture og talere forholder sig til hinanden

3.1.1 Sekvensorganisering: En grundlæggende strukturering af taleture som handlinger

Enhver samtaleanalytisk tilgang til beskrivelse af et specifikt sprogligt udtryk kalder på en beskrivelse af sekvenser og handlinger, som udføres med samtaledeltagernes ture. En fundamental forudsætning for turtagning er, at samtaledeltagerne ved hvilken type handling, en taletur udfører, og hvad den kalder på i det efterfølgende: Dens sekventielle implikation (også kaldet konditionel relevans i litteraturen). Schegloff (2007) advokerer for, at man i analyse af, hvad specifikke udtryk "gør" i en samtale, har fokus på sekvenser.

Eftersom samtale foregår mellem minimum to samtaledeltagere, er det klart, at det, man siger, må forholde sig til, hvad den anden siger. Et grundlæggende skridt, man må tage i analysen af en samtale og af hvad, et bestemt udtryk gør i en samtale, er at forholde sig til, hvordan de taleture, som samtalen er bygget op af, og som i udgangspunktet går på skift, forholder sig til hinanden: Hvilke "hører sammen", hvilke ture er betingede af en tidligere tur og hvilken, og hvad kalder en given tur på af efterfølgende tur? Sådanne overvejelser er vigtige, for det er klart, at et spørgsmål ikke kan være "komplet" uden et svar, og en invitation er ikke meget værd uden en accept eller et afslag.

Disse ting, der hører sammen, udgør sekvenser. Sagt på en anden måde, så er sekvenser forløb af handlinger, som udføres med taleture i en samtale, og som hører sammen (Schegloff 2007:2). Således er en invitation en handling, der kalder på en af handlingerne accept eller afslag. Denne måde, hvorpå handlinger hører sammen og følger hinanden i et systematisk og logisk forløb, kaldes *sekvensorganisering* ("sequence organization", Schegloff 2007:2), og det er et essentielt udgangspunkt for kortlægningen af, hvilke ting i en samtale der "hører sammen" og forholder sig til hinanden. En anden sammenhæng af elementer, det kunne være oplagt at give sig i kast med at analysere, er "emner". Det er umiddelbart meningsfuldt og logisk at forsøge at afgøre, hvad der "hører sammen" ved at fokusere på indholdet, altså hvilket emne det handler om, men ifølge Schegloff vil det oftest i forbindelse med samtale give mere mening at organisere elementer efter, hvad de gør (2007:1). Altså efter handlinger, de foretager, og de sekvenser, de indgår i. En uoverensstemmelse i sekvensorganiseringen er mere forstyrrende for samtalens sammenhæng end pludselige spring i emne (Schegloff 1990:53).

I dette studie vil tilgangen til beskrivelsen af 'præcis' derfor også være en systematisk analyse af, hvad taleturen, som 'præcis' indgår i, gør, hvad turen før og efter gør, og hvordan de er dele af sekvenser.

En yderligere begrebsafklaring kræves. Sekvensorganisering lægger sig tæt op ad de lignende begreber *sekventiel organisering* eller *sekventialitet* (eng: "sequenciality"); begge (synonyme) udtryk beskriver det forhold, at elementer i en samtale og samtaledeltagernes taleture følger efter hinanden i en tidslig følge (Schegloff 2007:2). Sekvensorganisering er altså en mere konkret realisering af den mere generelle sekventielle organisering.

En konsekvens af sekventialiteten i en samtale er, at der er såkaldt "order at all points" (Sacks 1984:22): Alt, hvad der sker på alle tidspunkter, sker, fordi det passer i en orden og til nogle betingelser, sat i værk at det, der kom før det, og det, der kom før dét. Således har alle taleture en forbindelse til det, der kom i turen før den, og det, der kommer i turen efter, hvad angår såvel sekventiel implikation som epistemicitet. Og det er epistemicitet, jeg nu vil redegøre for.

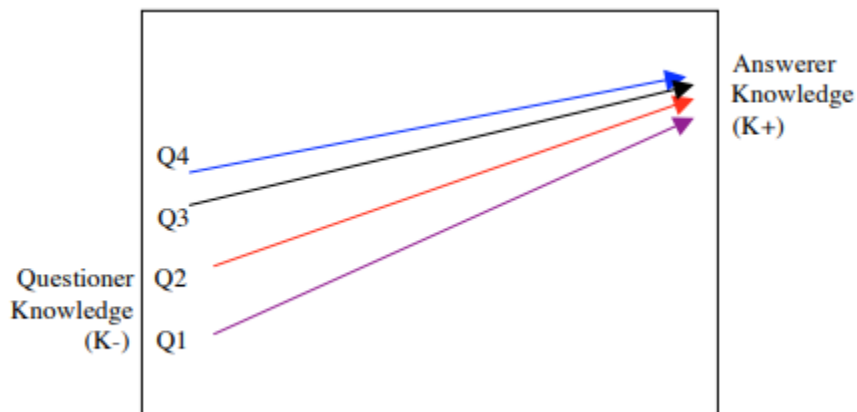
3.1.2 Epistemicitet: Hvad deltagerne ved og dets betydning for retten til og ansvaret for at tale

Epistemicitet ("epistemics", Heritage 2012b) handler om personers viden om emner og den ret og pligt til at udvise den viden, som følger med. Heritage (2012a) beskriver teorien om epistemicitet og skelner mellem to realiseringer af det: Det, han kalder "epistemic status", som er den viden en person har, og "epistemic stance", den viden en person giver udtryk for at have (Heritage 2012a:33). Jeg vælger dog i nærværende skrift at samle begge begreber i oversættelsen epistemisk position og adresserer i stedet forskellen mellem faktisk viden og udtrykt i viden ved forskellen mellem at demonstrere noget og hævde noget (jf. fx Sacks' skelnen mellem "exhibit" og "claim", 1992: 252-253).

En inddragelse af epistemicitets-teori i en analyse af handlinger i samtale giver mulighed for at beskrive forholdet mellem to ytringer, der med lidt forenklede termer kan betragtes som spørgsmål og svar, men som bedre beskrives som en påstand eller en tilføjelse til en redegørelse, der søger bekræftelse og en afgørelse (=be- eller afkræftelse). Således kan det forhold, at forskellen mellem samtaledeltagerens viden kan være større eller mindre, medtages i en analyse.

Heritage opstiller en model, der kan illustrere personers relative viden om noget i forhold til andre (samtaledeltagere fx): En deltager positioneres som mindre vidende, K- (hvor K står for "knowledge", viden) og en anden deltager som mere vidende K+. Det er denne relative viden, Heritage kalder "epistemic status" (2012a:32), men som jeg, som sagt, vil referere til som epistemisk position. Forholdet mellem disse epistemiske positioner kan yderligere illustreres ved en pil i et koordinatsystem, der i tilfælde af stor forskel i epistemisk position er meget stejl, og i tilfælde af mindre forskel er mere jævn. Disse forskellige hældningsgrader og den relative viden de repræsenterer, kan lidt sat på spidsen realiseres som forskellige syntaktiske konstruktioner, jf. Heritage & Raymonds (2012) model; se figur 1 fra Heritage & Raymond (2012).

Figur 1 – Forskellige forhold mellem to taleres epistemiske position. Heritage & Raymond (2012:181)

Heritage hævder, at hvis en taler i en samtale indikerer en ubalance i viden mellem samtaledelegerne, er denne indikation alene nok til at motivere en eller flere sekvenser, der har til formål at rette op på denne ubalance (Heritage 2012a: 32). Samtaledelegerne søger altså generelt at skabe balance i deres respektive epistemiske position, således at én ikke er i en mere vidende eller, som jeg også beskriver det her, i en *højere* epistemisk position, end den anden. En fuldstændig balance i epistemiske positioner, kan sandsynligvis ikke opnås, og ved at ytre en 'præcis', kan en samtaledeleger, som vi skal se, hævde en højere epistemisk position end en anden samtaledeleger.

Indtil videre har jeg kun beskrevet den relative adgang til viden, men dette perspektiv er ikke dækkende for epistemicitet som et element i den håndtering af sociale relationer, som samtale også er. For at kunne applicere epistemicitet til en analyse, der tilgodeser betydningen af samtaledelegerne moralske forpligtelse og sociale hensyn, må perspektivet *epistemisk autoritet* (eller *epistemisk ret*) også medtages. I litteraturen er definitionen af forskellige andre perspektiver på epistemicitet en ret rodet affære, hvor begreber som *epistemic right*, *epistemic primacy*, *epistemic authority* og *epistemic access* har tendens til at overlappende med hinanden og suppleres desuden af mindre benyttede begreber som *epistemic independence* (Heritage 2002: 200) og *epistemic priority* (Heritage 2002: 205), der dukker op alt efter, hvilke samtalefænomener der beskrives i den givne artikel eller udgivelse. Derfor finder jeg det nødvendigt, at jeg for nærværende skrift define-

rer hvad jeg mener med epistemisk autoritet, som jeg vælger at medtage i analysen.

Hos Stivers (2005), der i sin redegørelse for begreberne henviser til Heritage (2002), beskrives epistemisk ret (eng: "epistemic right"), som den ret til at udtrykke sig om noget, der følger af at være den *første* til at udtrykke dette. Hos Heritage (2002) ser det ud til at denne *firstness* (s. 219), som han kalder det, også er en del af epistemisk autoritet (eng: "epistemic authority"), men mere væsentligt så inkluderer epistemisk autoritet også det at have mere direkte adgang til den givne viden (s. 201). Det kan være man har oplevet det, der tales om, førstehånds, eller har bedre kendskab til de personer eller de steder det omhandler.

Som antydnet ovenfor, vil jeg ikke skelne mellem disse to, men samle dem under én, således at jeg kun omtaler epistemisk position (= "epistemic status" hos Heritage (2012)) og epistemisk autoritet (= "epistemic" rights hos Stivers (2005) og "epistemic authority+epistemic rights" hos Heritage (2002)). Disse to begreber gør det således muligt at omtale forholdet mellem samtaledeltagernes viden; hvem ved mest, og hvem ved mindre (epistemisk position), og retten til at have og udtrykke denne viden; hvordan er den opnået, og hvordan bringes den i spil i samtalen (epistemisk autoritet).

Logikken i at det giver epistemisk autoritet at være den første til at ytre sig om noget, hænger sammen med den ovenfor beskrevne sekventialitet, der er i samtaler. Hvis man eksempelvis udtrykker en vurdering af noget, som viser enighed med en vurdering netop udtrykt af en anden samtaledeltager, er det klart, at denne vurdering, fordi den "bare" erklærer sig enig med en anden, ikke giver epistemisk autoritet til ytreren; den følger bare de sekventielle implikationer og moralske forpligtelser (se afsnit "tilslutning og samordning" nedenfor), den forrige ytring etablerede. Dermed ikke sagt, at epistemisk autoritet ikke kan opnås fra en anden-position. Det kan det, hvis deltageren i anden-position ikke bare går med på den fordeling af epistemisk autoritet, som den forrige tur lagde op til, men udfordrer det (Heritage 2012b: 379-380). Det vil således skabe en ny relevans for noget andet efterfølgende, end hvad en simpel enighed eller bekræftelse ville. Man kan forestille sig, hvordan 'præcis' kan udfordre en andens epistemiske autoritet, hvis der ikke bliver lagt op til denne stærke bekræftelse, som 'præcis' er. Sådanne eksempler vil vi se nærmere på i analysen nedenfor.

Nedenfor beskrives bekræftelser i samtale i flere detaljer, men først skal redegørelser for henholdsvis "tilslutning og samordning" og "formuleringer" på plads.

3.1.3 Tilslutning (affiliation) og samordning (alignment): et socialt/affektivt og et strukturelt samarbejde mellem talerne

Et yderligere perspektiv på, hvordan en taletur forholder sig til og hænger sammen med en foregående taletur, er det, der handler om, hvordan en tur *tilslutter* sig og/eller *samordner* sig med det foregående. Tilslutning kaldes i litteraturen også "affiliering" (eng: "affiliation"), og samordning "alignment".

Når en taler samordner sig med noget foregående, går taleren med på det, den anden taler er i gang med rent strukturelt: Det kan være ved at acceptere en rolle som lytter til en historiefortælling og vise dette konkret ved at ytre fortsættelsesmarkører eller ved at udføre den handling, der er sekventielt impliceret af den forrige (Stivers, Steensig & Mondada 2011:21; Steensig 2012:4).

Når man taler om at man tilslutter sig det foregående, er der tale om en social og moralsk forbindelse til noget foregående. En tilsluttende taletur er altså en tur, der lever op til de forventninger en foregående tur opstiller med hensyn til enten en moralsk eller affektive position, eller efterlever den forrige handlings præference for efterfølgende handling, fx ved accept af en invitation (Stivers, Mondada, Steensig 2011:21).

3.2 Formuleringer

Ovenfor beskrev jeg, hvordan der flere steder i CA-litteraturen argumenteres for vigtigheden af, at man i en analyse tager udgangspunkt i sekvenserne i en samtale. De har den fordel at være en strukturel enhed, der er forholdsvis simpel og ligetil i modsætninger til andre elementer, som man kunne vælge at forsøge at beskrive et stykke samtale med udgangspunkt i, fx emner eller talehandlinger.

Sekvenser kommer i forskellige typer, hvor de der synes mest prototypiske er sekvenser som spørgsmål-svar, invitation-accept/afvisning og hilsen-hilsen, altså sekvenser, eller *nærhedspar* ("adjacency pair", Schegloff & Sacks 1973:73), hvor det er umiddelbart tydeligt hvad *førstepart* ("first pair part", *ibid*) gør, og som minder om de så ofte beskrevne talehandlinger (jf. Searle 1969 og Austin 1975). Men det er klart, at der i samtale også forekommer en række ytringer, der

er en del af nogle sekvenser, som er mindre direkte, og hvor det kan være sværere at beskrive, hvad de gør. Samtaledeltagere udtrykker ofte nogle deklarative ytringer, der på en eller anden måde kan beskrives som gørende en eller flere af følgende: Redegøre, informere, opsummere, konkludere, men som under en samlet paraply kan siges at *formulere* noget. Hvis en samtaledeltager med en samtaleturn siger noget, der på en eller anden måde er blevet "sagt" tidligere i samtalen af andre samtaledeltagere, og som ikke utvetydigt tager form som et spørgsmål, der eksplicit beder om uddybning eller gentagelse af dette "allerede sagte", så formulerer vedkommende noget. Der er tale om en *formulering* ("formulation", Heritage & Watson 1979). Det skal for klarhedens skyld bemærkes, at de ovennævnte begreber "redegørelse", "informering" osv. ikke altid er formuleringer; hvis de udtrykker noget, der ikke allerede er udtrykt tidligere i samtalen, er de ikke formuleringer.

Heritage & Watson etablerer en ny sekvens, som de kalder *formulation-decision*-sekvens, en sekvens bestående af en formulering og enten en be- eller afkræftelse af dette (decision bruges som samlebetegnelse for be- og afkræftelse) (Heritage & Watson 1979:141). Altså kan de ellers mere redegørende taleturne, der formulerer noget, som er sagt tidligere med andre ord, analyseres som en del af en samtales sekvensorganisering og som sådan også som en handling, der sekventielt implicerer noget andet efterfølgende. Det er i sådanne sekvenser, vi sommetider ser en 'præcis', som er en bekræftelse af det formulerede.

Formulation-decision-sekvensen eksemplificerer med al tydelighed, hvordan en analyse af sekvenser vil nå frem til andre konklusioner om, hvornår noget begynder og slutter, end en analyse, der eksempelvis fokuserer på 'emner'. Når man formulerer, starter man en ny sekvens, der har til formål at opnå noget nyt (ofte at få bekræftet en forståelse), men man fastholder per definition emnet.

3.3 Bekræftelser i samtale

Nu tilbage til bekræftelser, som jeg indledningsvist omtalte. Bekræftelser følger generelt taleturne, der søger bekræftelse (Stivers 2005:135). At en taler søger bekræftelse af sin tur, er lig med at taleren udtrykker noget med en vis sikkerhed, men som han/hun forventer, at den anden taler har mere viden om. Den kan være et deklarativt spørgsmål, en "A-statement om en B-event" (Labov & Fanshel

1977:100) eller en formulering (jf. 3.2 ovenfor). Disse begreber er dog delvist overlappende, men fælles for dem er, at de søger bekræftelse og ikke svar eller enighed, som hhv. informationssøgende spørgsmål og vurderinger gør.

Skal vi beskrive, hvad en bekræftelse viser om "bekræfterens" epistemiske position, så kan en sammenligning med enighedsmarkører være nyttig. Enighedsmarkører følger efter vurderinger, mens bekræftelser som sagt følger efter en art "A-statement om en B-event", dvs. en redegørelse af en den ene taler, A, for en begivenhed eller lignende, som den anden taler, B, er mere vidende om (Labov & Fanshel 1977). Disse sidstnævnte høres ifølge Labov og Fanshel altid som en anmodning om bekræftelse (1977: 100). Når en samtaledeltager bekræfter noget, viser vedkommende altså, at han/hun forud havde taget en stilling til det givne emne, og ikke blot tog stilling umiddelbart i forbindelse med ytringen, som en enighed med vurderingen i nogle tilfælde kan siges at gøre (Stivers 2005:133). I forbindelse med en bekræftelse, viser begge samtaledeltagere en orientering mod den bekræftende deltager som den, der har epistemisk autoritet over emnet, ved hhv. eksplicit at søge bekræftelse og ved at give bekræftelse i den ene eller den anden form (Stivers 2005: 136).

Både enighed og bekræftelse kan foretages med et "ja" (eller et "nej" i forbindelse med negativt polariserede vurderinger eller B-event statements/formuleringer (Heinemann 2005)). Fælles for disse er, at samtaledeltageren med dem ikke forpligter sig meget på enigheden eller bekræftelsen. Formmæssigt er de desuden magen til de såkaldte fortsættelsesmarkører (eng: "continuers" (Schegloff 1982)), der ikke gør andet end at samordne sig med den anden taler ved at vise, at man lytter og kan følge den anden taler. Enighedsmarkører og bekræftelser markerer både, at taleren samordner sig med og tilslutter sig den andens tale.

I litteraturen findes beskrivelser af flere forskellige måder at bekræfte på, der hver især udtrykker talerens epistemiske autoritet i højere grad end den minimale bekræftelse "ja". Stivers (2005) beskriver fænomenet "modified repeats" (modificerede gentagelser), og Schegloff (1996) beskriver det, han kalder "confirming allusions" (at bekræfte hentydninger). Med modificerede gentagelser underminerer en anden-taler første-talerens epistemiske autoritet over noget ved at gentage det på en særlig måde, med tryk på et kopula eller hjælpeverbum, og gør det dermed til sit domæne (Stivers 2005:153). Med en

bekræftelse af en hentydning bekræfter en anden-taler første-talers redegørelse ved en nøjagtig gentagelse af denne, hvilket også indebærer at anden-taleren gør krav på den epistemiske autoritet, samt bekræfter, at der var tale om en hentydning. Dette ligner påfaldende meget det, der sker med 'præciser', når de bekræfter de ovennævnte formuleringer – formuleringer ser i øvrigt ud til at være en underkategori af det, Schegloff definerer som en "allusion" (Schegloff 1996:181).

'Præciserne' er ligeledes måder at bekræfte noget på en måde, der hævder en epistemisk autoritet. Hvordan det mere nøjagtigt bruges, hvor det optræder i samtaler, hvad betydning det har for taleturen(e), der følger efter, får vi syn for ved at se på en række eksempler, som analyseres i næste afsnit.

4 Analyse

Analysen, som følger i dette afsnit, tager afsæt i samtaleeksempler, hvor en 'præcis' bekræfter rigtigheden af noget sagt af en anden samtaledeltager. Senere følger analyse af eksempler, hvor andre sekundære funktioner udføres. I første omgang vil jeg blot beskrive, hvordan disse funktioner udføres, og desuden diskutere, hvad organiseringen af samtaleeksemplernes sekvenser kan fortælle os om, hvad 'præcisen' gør; hvad der kommer før 'præcisen', hvad der følger efter, og hvilken betydning det har for, hvordan samtaledeltagerne forholder sig til udtrykket. Først i det efterfølgende diskussionsafsnit vil jeg diskutere nærmere, hvilken funktion disse hævdelser af udtryk for og forhandlinger om samtaledeltagerens epistemiske position har.

I de generelle beskrivelser af fænomenet henviser jeg enkelte steder til talerne som A og B, hvor A konsekvent er den, der ytrer en 'præcis'. A er ikke nødvendigvis den taler, der starter talen og "ejer" turen i uddragene. Fikspunktet er ytreren af 'præcis'. B vil således konsekvent være den, der ytrer noget, som kan bekræftes med en 'præcis'. Ofte vil jeg dog blot henviser til personerne i samtalerens navne.

I præsentationen af mine samtaleeksempler her i undersøgelsen henviser jeg også til det nummer, det uddrag har i min eksempelsamling. I hvert eksempel, hvor en 'præcis' indgår, er denne udpeget med en pil (->) ud for den linje, hvor 'præcisen' optræder.

Allerførst vil jeg analysere to eksempler fra min eksempelsamling med henholdsvis standardbekræftelsen "ja", og de endnu svagere bekræftelser "jaer" og "mja", inden vi vender opmærksomheden mod de stærkere bekræftende 'præciser'.

4.1 En kernefunktion

4.1.1 Standardbekræftelse

Eksempel 1 (uddrag 78 i eksempelsamlingen) er fra en videooptagelse af fire kvinder, der er anonymiseret med navnene Mia (MIA), Dorthe (DO), Susanne (SUS) og Tanja (TAN), der sidder og spiser brunch. I eksemplet snakker de om en butik, hvor Dorthe har købt det kaffe, de drikker, og som Susanne også ofte har frekventeret. Mia drikker ikke kaffe, så Tanja informerer om, at man også kan købe te der.

Eksempel 1 - Uddrag 78 (moedregruppen1)

394 TAN: =der har de oss bare alt muligt te {inde
 395 {TAN kigger op på MIA
 396 (0.5)
 397-> DO: jahh
 398 MIA: mm→
 399 DO: å de har bare så meget lækkert chokolade derinde oss=
 400-> TAN: =ja
 401 (0.3)
 402 DO: det var h:elt vildt

Allerførst er en redegørelse af personernes demonstrerede viden om emnet (forud for uddraget) på sin plads: Udenfor eksemplet kan vi se, at Susanne har den primære viden om den omtalte butik, da hun har nævnt, at hun har arbejdet tæt på den og derfor tit frekventeret den. Susanne har tidligere foræret Dorthe noget kaffe med specielle smage ("hazelnut" og "french vanilla"), som hun har købt i en anden by og bringer i den forbindelse den i eksemplet omtalte butik på banen, som et bud på et sted tættere på, hvor man måske kan købe samme type kaffe. Det er den kaffe, der drikkes ved brunchen her, som Dorthe er vært for. Derfor var det også hende, der oprindeligt præsenterede kaffen fysisk såvel som emnemæssigt. Tanjas bidrag i linje 394, er det første der viser direkte, at hun også kender til butikken, men hun har dog tidligere i samtalen fortalt om en kaffe med chokolade, som hun har købt, så tre af samtaledeltagerne har altså vist, at de har erfaring med kaffe med specielle smage, og nu også, at de kender til den omtalte butik.

Tanjas informering i linje 394 er tydeligt henvendt til Mia, og er givetvis et forsøg på at gøre emnet relevant for hende (ved at fremhæve, at der også sælges te og ikke kun kaffe). Mia samordner sig dog ikke umiddelbart med Tanja ved at vise at hun lytter, i hvert fald ikke hurtigt nok, så Dorthe vælger at gøre sig til modtager af Tanjas information, som hun så imidlertid kan bekræfte med "jahh" i linje 397. Straks herefter viser Mia så, at hun lytter, med fortsættelsesmarkøren "mm" (Schegloff 1982). Nu har Dorthe dog med sin bekræftelse gjort sig selv til ansvarlig for at fortsætte emnet, hvilket hun ganske passende gør med en yderligere informering, nemlig at de også har chokolade i butikken. Dette kan potentielt være relevant for Mia igen, så hun kan få mulighed for at gå med på emnet, men det bekræftes straks af Tanja i linje 400 med et "ja". Efter en lille pause fortsætter Dorthe med en vurdering "det var helt vildt", der med datidsformen "var" nu viser tydeligt, at hun har været der, og tænker på et helt bestemt besøg i butikken.

Den måde, hvorpå bekræftelse fungerer i dette eksempel, har ligheder med 'præciser', som vi skal se nedenfor, idet det bekræfter ytringer, der redegør, formulerer eller informerer, og altså ikke direkte spørger om noget. I eksemplet og i miljøet før og efter er der masser af informering om, redegørelse for og vurdering af emnerne (kaffetyper, butikker, steder), hvormed deltagerne hver især viser, at de har adgang til viden om emnet. Denne adgang til emnet modificeres hele tiden, da Susanne i første omgang demonstrerede mest viden, hvorefter Tanja pludselig viser sig også at kende butikken og Dorthe sidenhen antyder et konkret besøg i butikken. Grundet denne fortsat skiftende udvisning af nye epistemiske positioner, er det altså ikke oplagt for nogen af dem at gøre mere end at svare med denne standardbekræftelse, så de således ikke hævder nogen særlig epistemisk autoritet. Havde en af dem bekræftet med en 'præcis', havde vedkommende hævdet autoritet over emnet, hvilket muligvis ville være problematisk, jævnfør den meget detaljerede viden om emnet demonstreret af to andre samtaledeltagere.

4.1.2 "Svage" bekræftelser

Lad os nu se på et eksempel, hvor bidrag fra en taler bekræftes med to "svage" former af "ja", for herefter at se på et eksempel med mange strukturelle ligheder, men hvor der bruges en 'præcis' i stedet.

Eksempel 2 nedenfor er et uddrag fra en videoserie på YouTube, "VW Tiguan med fart på og far i", af blogger og youtuber Nicolai Klingenberg (NIC i transskriptionen). Han kører i en serie af interviews rundt i en bil i Københavns gader, og snakker hver gang med forskellige gæster om de samme to emner, at være en succesfuld karrieremand og at være far. Eksemplerne fra denne videoserie har mere karakter af interviews end nogen andre af mine eksempler, men jeg har vurderet, at denne særlige talesituation ikke har afgørende indflydelse på analysen af fænomenet, der forekommer på samme måde og i samme positioner, som i de samtaler, der foregår i en anden talesituation, der også analyseres. Til gengæld kan en analyse af epistemisk position og autoritet være lettere i disse videoer, da der er en tydelig konsensus om, hvem der har ansvaret for at udtrykke sin viden, nemlig den interviewede. Desuden ved vi også, at interviewerens har en høj grad af adgang til viden om emnet, da han selv er i samme situation (er far og karrieremand), kender de fleste, han interviewer, personligt og har interviewet andre om det samme emne.

I eksempel 2 taler gæsten Jeremy (JER) om den særlige familiesituation, han befinder sig i, og mere specifikt om en ferie, han har været på sammen med sin søn, sin ekskæreste (sønnens mor) og hendes nye kæreste. Sønnens forhold til disse tre voksne diskuteres i uddraget.

Eksempel 2 – Uddrag 77 (Passat GTE med papa i – den med Jeremy Salomon)

59 JER: lige pludselig så var der
60 (0.7)
61 JER: ikk en han ku gå te' der var to der var pludselig
62 JER: oss tre han ku gå te' hvor at: (.) før i tiden så
63 JER: har han altid bare haft en te' en spil ikk⁷
64 NIC: ja: (.) [så det bedste af alle verdener trods alt^v
65 JER: [(snøft))
66 (0.3)
67 -> JER: °mja:° → (.) synes jeg= altså det ikk= når nu man ikk
68 JER: ka være glad sammen jamen så i det mindste:
69 (0.5)
70 JER: ku sørge for de aldrig står i den der: situation
71 JER: hvor= åh nej (.) ka jeg nu sige te'
72 (.)
73 JER: ·h: far: at mads har købt ny bil å jeg synes den er
74 JER: vildt sej [eller (.) e: at mads er verdens sødeste
75 NIC: [hnh:
76 JER: eller whatever e: så de ikke kommer i den *der:*
77 JER: (.) d- å sku prøve å altså sku vælge side eller

78 JER: noget som he[lst= men der bare
79 NIC: [eller please¹ ikk (.) det [ka et barn
80 -> JER: [jaer↘
81 NIC: jo ikk rigtig nej
82 (.)
83 NIC: ·h:: nå men øhm::

Nicolai bidrager i linje 64 og 79-81 med formuleringer, der forsøger at omformulere essensen af det forudgående, hvormed Nicolai kan demonstrere sin epistemiske position, og dermed vise, at han er blevet oplyst af Jeremys redegørelse. Ydermere har de også en bekræftelse-søgende funktion. Ifølge Labov og Fanshels terminologi er der tale om en A-statement om en B-event, der som nævnt ovenfor per definition søger bekræftelse (Labov & Fanshel 1977:100). Heritage og Watson (1979), der beskriver "formulations", bemærker desuden, at formuleringer er særligt anvendelige i interviews, da de har til formål at understrege de allervigtigste pointer også af hensyn til lytternes/seernes forståelse (Heritage & Watson 1979:157). Lad os starte bagfra med disse to forekomster af bekræftelser.

Nicolais formulering i linjerne 79-81 bekræftes af Jeremy i linje 80 med et "jaer" der er en af de former, der typisk bruges som fortsættelsesmarkør (eng: "yeah", Schegloff 1982), i hvilket tilfælde taleren alene samordner sig med og ikke tilslutter sig den anden taler (Steen-sig 2012:4). I nærværende eksempel er det dog klart, at der ikke er tale om, at "jaer" er en fortsættelsesmarkør, men det er heller ikke en stærk bekræftelse, der får lov at stå alene som en afslutning på sekvensen; det kommer lidt forsinket, og Nicolai når at påbegynde en konklusion "det ka' et barn jo ikk' rigtig nej", der også retfærdiggør hans forrige forslag og udtrykker med adverbiet "jo", at det er noget, begge samtaledeltagere ved. Desuden bekræfter han det selv med "nej", når nu ikke Jeremy kunne bekræfte det klart nok og i tide. Herefter tager Nicolai initiativ til at skifte emnet i linje 83.

Nicolais formulering i linje 64 må også siges at formulere essensen af det sagte og dermed søge bekræftelse. Samtidig er der dog tale om en vurdering, og disse kalder på en enighedsmarkør frem for en bekræftelse. At ytre en enighed forudsætter som allerede nævnt ikke en forudgående stillingtagen til emnet og forpligter sig derfor mindre på

---

¹ "please" er et verbum i infinitiv her.

emnet og autoriteten over det (Stivers 2005:133). Men ikke desto mindre er det klart, at emnet *er* Jeremys domæne og under hans autoritet. Følgende elementer viser dog tydeligt, at Jeremy ikke er villig til at gå med på Nicolais forslag til en formulering og vurdering af emnet: Der er 0,3 sekunders pause forud for bekræftelsen/enighedsmarkøren, hvilket kan være tegn på problemer med det netop ytrede (omend pausen ikke er usædvanlig lang) (Schegloff 2007:68). Det ytres med lav stemme og har desuden formen "mja", der må siges at være tøvende og meget lidt bekræftende. Umiddelbart herefter tilføjer Jeremy "(det) synes jeg", hvormed han hævder at gå med på Nicolais forslag omend modvilligt, og herefter formulerer han selv et nyt bud på udfaldet af det, han formulerede før, som viser endnu tydeligere, at han trods alt ikke helt kunne bekræfte Nicolais forslag; der skal en ny formulering til.

Et sidste tegn på, at Jeremy ikke helt kunne gå med på Nicolais forslag er, at Nicolais formulering tog form som et "idiomatisk udtryk" (linje 64: "det bedste af alle verdener"), og disse har ofte en emneafsluttende funktion (Drew & Holt 1998). Havde Jeremy fuldstændigt bekræftet dette, havde han også samordnet sig med Nicolai i hans forsøg på at konkludere og afslutte emnet. Det sker ikke, og emnet fortsætter.

Vi har nu set, hvordan typiske former for bekræftelse kan være meget lidt bekræftende, og hvordan det kan påvirke sekvensorganiseringen, så ekstra sekvenser og tilføjelser får til formål at forsøge at opnå denne bekræftelse. Her er altså tale om "svage" bekræftelser, og de står i modsætning til 'præciserne', der er "stærke" bekræftelser.

4.1.3 "Stærkere" bekræftelser – 'præciser'

Nu da vi har set nogle eksempler på standardbekræftelser på dansk, hvad de kan vise om personers epistemiske position og epistemiske autoritet, og hvordan nogle former kan være langt mindre bekræftende end andre, er det tid til at dykke ned i en række eksempler på 'præcis', der fungerer som "stærkere" bekræftelser.

Eksempel 3 er taget fra samme videoserie som eksempel 2, her med en anden gæst. Strukturelt er eksemplet meget lig eksempel 2, men her bekræftes med 'præcis'.

Her hvor vi kommer ind i samtalen, er gæsten Møller (MØL) ved at redegøre for sin personlige situation som nyslået far, og hvordan det

harmonerer med, at han og barnets mor ikke har kendt hinanden særligt længe.

Eksempel 3 – Uddrag 30 (VW Tiguan med fart på & far i – den med Smukke Møller)

25 MØL: så: det jo selvfølgelig lidt et- en udfordring
26 *øh::* forment[lig (.) jeg syns ikk det er det nu
27 NIC: [·mdt
28 MØL: men det ka det nok blie: eh når man ikk kender
29 hinanden bedre å der lige pludselig går en eller
30 anden form for ·h:: for praktik i den men omvendt
31 så man jo også meget (.) opmærksom på hinanden å: →
32 NIC: ja:: ja
33 MØL: å øh:: (.) å lissom man man gør sig umage ikk fordi
34 man øh: →
35 (0.3)
36 NIC: man [ve' godt levere et godt ind]tryk [å:]
37 -> MØL: [man jo trods alt ikk kender] [præcis\=]
38 NIC: =ja→
39 (0.4)
40 NIC: men- eh jeg har jo lagt mærke te'- du sagde jo te'
41 mig i:: (.) jeg tror det var i efteråret eller
42 noget i den dur [å s- ej: å tillykke me- m- du er
43 MØL: [ja
44 NIC: jo typen (.) det ve' jeg ikk om øh: din kæreste oss
45 er i- i- har i gået lidt stille med dørene omkring
46 det [her

Det stykke af uddraget, jeg har medtaget her, er øjensynligt en konklusion på en længere redegørelse; det indledende "så:" (og måske også det efterfølgende "det jo selvfølgelig...") peger i hvert fald tydeligt på, at her begynder en afslutning. Da Møller stopper sin tur for at foretage ordsøgning i linje 34, forsøger Nicolai sig efter 0,3 sekunders pause med en fortsættelse af denne ytring i linje 36. I overlap med dette fortsætter Møller selv sin tur med "man jo trods alt ikk' kender", der forbliver uafsluttet, da han bekræfter Nicolais forståelse med 'præcis' i linje 37, som Nicolai så straks kvitterer for med et "ja". Herefter følger 0,4 sekunders pause inden Nicolai skifter til et helt andet emne.

Nicolais ytring i linje 36 er et eksempel på en formulering (jf. Heritage & Watson 1979), hvilket vi skal se hyppigt forekommer før en 'præcis'. Samtidig er det en reparation af Møllers tale, da han havde vist tegn på problemer med at færdiggøre sin ytring, hvilket Nicolai så kan

hjælpe med ved at tilbyde en kandidatforståelse (Sidnell 2010:132). Tre egenskaber ved formuleringer er, at de på en og samme tid bevarer, sletter og transformerer noget allerede sagt (Heritage & Watson 1979:129). Det, der her bevares, er pronomenet "man", der lægger op til en hævde af noget der gælder "i reglen"; udtrykkene "være opmærksomme på hinanden" og "gøre sig umage" ser ud til at være det, der bliver transformeret til "levere et godt indtryk"; og resten af Møllers ytring slettes.

I og med at den del af samtalen, deltagerne er i færd med, kan karakteriseres som en konklusion, må linje 36 altså være en formulering (en konklusion siger per definition noget allerede sagt, bare med andre ord), men da det også er en reparation, gør den mere end blot at bevare, slette og transformere, og denne reparation fungerer som en bærer (eng: vehicle jf. Jefferson 1987 (apud. Sidnell 2010)) af den anden handling, formuleringen. Denne 'dobbelte funktion' er dog ikke afgørende for analysen; det væsentlige er, at Nicolai demonstrerer sin epistemiske position ved at forsøge at formulere udfaldet (the 'upshot' ifølge Heritage & Watson 1979) af noget sagt, og at Møller herefter viser sin epistemiske autoritet med en stærk og tilmed koncis bekræftelse, "præcis". Grunden til at man kan påstå at 'præcis' hævder epistemisk autoritet, ligger i ordets semantik, der indikerer at noget lige præcis/utvetydigt er sådan, og ved at sige dette, må man positionere sig selv som en, der kan og har ret til at afgøre dette, hvilket må implicere stor eller rettere større viden om det, end den anden samtaledeltager har.

Lad os se på et eksempel mere, der viser, at en person i en mere vidende position end en anden bekræfter denne andens ytring.

I Eksempel 4 (uddrag 70) sidder fire venner, der er anonymiseret med navnene Margrethe (MAR), Liv (LIV), Torben (TOR) og Svend (SVE) og spiller et fantasy-inspireret brætspil. Svend har medbragt spillet, han kender det i forvejen, og det er ham, der sidder med folderen med spillereglerne. Margrethe stiller et spørgsmål om en grundlæggende ting i spillet, som Svend hurtigt svarer på, hvorefter Margrethe redegør for sin forståelse af mulighederne for at fortsætte sin tur.

Eksempel 4 – uddrag 70 (board-game-coffee4)

10 MAR: men hvordan samler jeg clue [tokens
11 SVE: [events
12 MAR: ja (.) så det ka jeg ik- så derfor blir jeg
13 MAR: stående men [jeg ka jo (selvfølgelig) godt købe noget
14 SVE: [du bliver stående men du køber i hvert
15 MAR: imens→]
16 SVE: fald en]billet\
17 (0.2)
18 MAR: øhm::: ja (.) [jeg ka jo selvfølgelig også forsøge
19 LIV: [( )
20 MAR: å tage nogen af de kort [dernede ikk↗
21 -> SVE: [li:ge præcis=du: [go te'
22 MAR: [s::å
23 MAR: de:t øh:
24 SVE: det=nu har du tre
25 (0.4)
26 LIV: jaer
27 MAR: (pisse)go' så jeg ska jo ha' [tre ( )
28 TOR: [ja lissom mig⁻
29 SVE: ja

I linje 18-20 foreslår Margrethe en anden mulighed for at fortsætte sin tur end den oprindeligt foreslåede, og denne bekræfter Svend i linje 21 med "lige præcis". Margrethes forslag i linje 18-20 søger tydeligvis bekræftelse, i og med at det afsluttes med et "ikk", men den sikkerhed, som "ikk" giver os med hensyn til at konkludere, at Margrethe søger bekræftelse, har Svend ikke til rådighed, eftersom han bekræfter, før Margrethe har nået at ytre "ikk". Svend har derimod kun den viden, som Margrethe indtil videre har demonstreret om spillet og sin egen tidligere præsentation af spillets regler til rådighed til at vurdere, at Margrethe nu søger bekræftelse.

Ligesom Nicolai i eksempel 3, formulerer Margrethe et udfald af den viden hun har akkumuleret tidligere i samtalen. To forskelle fra eksempel 3 er for det første, at den viden er regler i et spil og er som sådan blevet en del af Margrethes viden gennem en noget længere og mindre fokuseret redegørelse, der ikke på samme måde havde det formål at lede den anden samtaledeltager frem til én bestemt konklusion. Den viden kan altså formuleres på diverse tidspunkter, hvor den bliver relevant for en anden aktivitet, og formuleringen af noget allerede nævnt kan således finde sted længe efter det allerede nævnte, og dette allerede nævnte kan være fragmenteret viden præsenteret over mange omgange, som Svends redegørelse for spillets regler her er det. For det andet er der ikke lagt op til en konklusion på noget, så

Margrethes formulering bliver ikke en del af sådan en aktivitet påbegyndt af den anden mere vidende part, og emnet fortsættes efter 'præcisen'. I stedet fastholder Svend emnet og relevansen af Margrethes udviste forståelse af spillet ved at rose Margrethe umiddelbart efter at have bekræftet hendes forståelse (det er ikke klart om det er hendes evner i spillet han roser eller hendes evner til at forstå spillet).

Margrethe og Nicolai har dog det væsentlige tilfældes, at de formulerer noget, som de ved den anden har viden om, og kan bekræfte (senere skal vi se nogle eksempler, hvor det ikke er tydeligt, at den, der ytrer noget, som bekræftes, lægger op til, at dette skal bekræftes af den anden). Så kernefunktionen af "præcis" og nu "lige præcis" er den samme.

I eksempel 5 nedenfor skal vi se, hvordan en formulering, der bekræftes, synes mere at fremstå som et heldigt gæt på noget, som ikke forud er blevet kommunikeret lige så direkte som i de foregående eksempler.

Eksempel 5 (uddrag 4) er fra podcasten Anders & Anders, med Anders Lund Madsen (LUN) og Anders Breinholt (BRE), der i afsnit 52 har besøg af Jan Gintberg (GIN). Formatet for denne podcast er den naturlige afslappede samtale, hvor der ikke er nogen spørgeplan, der styrer samtalen i en bestemt retning.

Gintberg er i eksemplet i færd med at beskrive et nyt tv/videokoncept, inspireret af serien "Comedians in cars getting coffee", hvor han inviterer kendte på en ridetur til hest, og pilotepisoden var med Manu Sareen og fandt sted i Dyrehaven, hvilket er fremgået af den del af Gintbergs redegørelse for emnet, der går forud for eksemplet nedenfor.

Eksempel 5 – Uddrag 4 (Anders & Anders podcast #52)

- 102 GIN: så dem: der har set comedians in cars getting coffee
 103 GIN: =så kører man lidt i bil→ (.) å så drikker man en
 104 GIN: kop kaffe på en café →
 105 (0.3)
 106 GIN: det sku vi oss gøre (.) å så sku vi (.) spise en
 107 GIN: frokost °å sån noget på en café\°
 108 (0.7)
 109 LUN: [på:: e-] peter lieps [husʌ
 110-> GIN: [-h:] [der: sån::: †jæer: præcis
 111-> GIN: (.) l:ige præcis̄ >inde i dyrehaven<
 112 (0.4)
 113 GIN: å så kommer vi ridende=vi ska lige lave nogle

Forud for uddraget har Gintberg nævnt at fortællingen foregår i Dyrehaven, så Lund har altså nogle forudsætninger for at bidrage med denne uddybning til fortællingen. Lunds ytring er ikke en typisk formulering, da den ikke siger noget, der er sagt tidligere med andre ord, da Lund snarere udleder af konteksten, at en café i dyrehaven må være Peter Lieps Hus. Dette bidrag kommer efter hele 0,7 sekunders pause, så der er rigeligt med tid til, at Lund kan prøve sig frem med en tilføjelse til fortællingen uden at afbryde fortællingen. Lund er tilsyneladende ikke så sikker i denne information som Nicolai i eksempel 3 og Margrethe i eksempel 4, men tilføjer det alligevel, og det har da også flere ligheder med spørgsmål i traditionel forstand end de andre eksempler, pga. den ovennævnte udledning (forskellen på Lunds og Gintberg epistemiske position er større end mellem Nicolai og Møller, og mellem Margrethe og Svend), og den ikke-faldende intonation (jf. Grønnum & Tønderings 2007 redegørelse for dansk spørgsmålsintonation, der beskriver spørgende intonation som mere jævn og mindre faldende end mere ikke-spørgende intonation). Gintberg bekræfter Lunds formulering med "jæ: præcis" efterfulgt af en mikropause og herefter "lige præcis". Her ser vi, at 'præcis' kan følge et 'ja', der jo også bekræfter, og endda udvides med endnu en 'præcis', her "lige præcis". Så her er hele tre bekræftelser, hvilket viser, at en bekræftelse ikke udelukker en umiddelbart følgende genbekræftelse. Der er desuden også nogle kommentarer at knytte til prosodien i Gintbergs bekræftelse, men dette vender jeg tilbage til senere i analysen.

4.1.4 Foreløbige konklusioner

I de eksempler jeg nu har analyseret for at illustrere 'præcisens' kernefunktion, ser vi at 'præcisen' bruges til at bekræfte rigtigheden af et bidrag til samtalen, som er leveret af en anden samtaledeltager, og at den, der ytrer 'præcis', har epistemisk autoritet. B formulerer en forståelse. A bekræfter denne forståelse.

Vi ser dog også, at der er forskelle i hvad, der sker efter 'præcisen': I eksempel 3 var Møller i færd med en længere redegørelse, men da "præcis" bliver ytret, tager Nicolai turen og stiller et nyt spørgsmål (der kan ses som et nyt emne, men dog stadig omhandler det netop omtalte). I eksempel 4 tilføjer Svend en vurdering samt en informering

umiddelbart efter at have bekræftet Margrethes forståelse, inden turen igen vender tilbage til Magrethe (inklusive spilturen). I eksempel 5 bekræfter Gintberg Lunds foreslåede tilføjelse til fortællingen, endda to gange, og vender herefter ganske uproblematisk og udfordret af de andre samtaledeltagere tilbage til sin fortælling. Den epistemiske position hos den, der søger bekræftelse, er i alle tilfældene ret høj, men ikke så høj som "bekræfteren", og 'præcis' kan altså bekræfte en forståelse af noget, der enten er udtryk eksplicit i det forudgående tale eller som med lidt ekstra viden om emnet kan udledes.

Jeg har indtil videre haft et vist fokus på, hvad der følger *efter* en 'præcis', men det er nødvendigt at slå fast, at 'præciser' i kraft af, at de er bekræftelser, også er andenpardele ("second pair part", Schegloff & Sacks 1973) i nærhedspar, og således ikke skaber sekventiel implikation for noget efter dem. Derfor kan der ikke forventes, at vi kan finde en systematik i, hvad der følger efter dem. Alligevel vil jeg analysere og diskutere muligheden for, at nogle særlige sekventielle eller prosodiske realiseringer af 'præciserne' kan gøre noget efterfølgende mere sandsynligt, eller i det mindste, at vi ved nedslag i enkelte eksempler, kan forklare efterfølgende sekvenser med udgangspunkt i, hvad 'præcis' gør i netop disse tilfælde (uden at hævde stærkt generaliserbare implikationer).

Vi kan desuden notere os, at turene, som 'præciserne' indgår, i har ret forskellig form: 'præcis' i eksempel 3, "li:ge præcis" i eksempel 4, og "jaer: præcis (.) l:ige præcis" i eksempel 5, inklusiv prosodiske forskelle, som jeg analyserer og diskuterer nedenfor. Og her er vi endda ikke engang stødt på variationerne "(ja) lige nøjagtig" og "det (jo) det" endnu.

Disse variationer over fænomenet, samt de tidligere nævnte eksempler på 'præcis' i andre sekventielle positioner og udnyttelse af fænomenet til at opnå noget ekstra, vil jeg analysere og diskutere i det resterende af analyseafsnittet samt diskussionsafsnittet for at opnå en komplet beskrivelse af udtrykkenes funktion og finde ud af, om der er tale om en eller flere praksisser, der benytter ordet "præcis" eller et beslægtet udtryk.

4.2 'Præciser' som en del af en afslutning

Det første jeg vil beskrive ud over den foreslåede kernefunktion, er de tilfælde, hvor 'præcis' er en del af noget afsluttende.

Min oprindelige hypotese om 'præcis' forud for arbejdet med autentiske samtaledata var, at 'præcis' ofte afslutter noget, et emne eller en sekvens. I min eksempelsamling optræder sådanne klare og uproblematisk afslutninger af emner umiddelbart efter en 'præcis' dog forholdsvis sjældent. Eksempel 3 ovenfor er ét eksempel på det, hvor hele det uddrag, der er inkluderet, som sagt ser ud til at være en konklusion på en længere redegørelse. Lad os se på henholdsvis endnu et eksempel, hvor en afslutning tydeligt opnås, og et eksempel, hvor afslutning måske kunne været opnået, men ikke blev det.

I Eksempel 6, der stammer fra samme videoserie som Eksempel 2 og 3, taler Nicolai med gæsten Esben Bjerre (ESB), der tidligere har arbejdet i en offentlig medieinstitution, men som nu lever af freelance-arbejde med et varieret udvalg af indhold i form af fx podcasts, og Esben har på det tidspunkt, hvor eksemplet er taget fra, redegjort i et stykke tid for, hvordan det arbejde han har nu, er anderledes, og for, hvilke udfordringer det medfører især med hensyn til det økonomiske.

Eksempel 6 – Uddrag 36 (VW Tiguan med fart på & far i – den med Esben Bjerre)

56 ESB: så d- så derfor blir det svært (.) å øh::: å derfor
57 ESB: så er vi nødt til at lave nogle ting som vi nok ikk
58 ESB: tjener nok på ·h: sån øh: ☺i h forhold te hva
59 ESB: vores revisorer drømmer om☺ (.) ·h::: men som vi
60 ESB: simpelthen så ka→
61 (0.4)
62 ESB: ka vise nogle øh:::nogle kommende investorer å sige
63 ESB: >prøv å se< vi havde så å så mange seere vi havde så
64 ESB: å så meget→
65 (.)
66 ESB: ·h::: øh::: tid folk brugte på vores <kanaler på
67 ESB: °vores: sening°>\
68 NIC: ah:: ja så det- i- i stedet for bare på vente på der:
69 NIC: nogen der ringer eller sidde å ringe folk ned jamen
70 NIC: så: øh: så tar i: eh: (.) {ske å mikrofon {i egen hånd å
71 {N kigger på E {E kigger på N
72 {(her
73 er der kort øjenkontakt))
74 NIC: så [går i simpelthen ud å producerer noget\
75 -> ESB: [lige præcis
76 {N kigger væk fra E igen, E kigger væk igen
77 (0.2)
78 -> ESB: °lige præcis°
79 NIC: ·h: nå (.) men (.) eh::: (.) du er jo faktisk oss
80 far

81 (0.3)

82 ESB: ↑ja

Esben bekræfter i linje 75 og 78 Nicolais formulering af forståelse af det, Esben har redegjort for. Nicolais formulering er essensen af noget sagt af Esben. Nicolais tur starter med en tilstandsskiftemarkør ("change-of-state token", Heritage 1984) i form af "ah::", og følges op af en demonstration af forståelse og dermed også Nicolais epistemiske position. De indledende markører "ah:: ja så..." spiller en afgørende rolle i at vise lytteren, at det der følger, er en formulering af forståelse, og at denne forståelse er ret sikker, og ikke særlig spørgende. Dette kan medvirke til, at det efterfølgende 'præcis' har en meget afsluttende funktion, da begge samtaledeltagere nu har nået og udvist en høj epistemisk position i forhold til det givne emne, hvorfor man kan konkludere som nævnt allerede i indledningen, at der ikke er mere at sige om emnet.

Men sandsynligvis er demonstration af denne "komplette" viden om emnet hos begge parter ikke nok til at afslutte emnet. I hvert fald skete det samme i eksempel 4 ovenfor, hvor Margrethe demonstrerede en forståelse, som Svend kunne bekræfte, var korrekt, men som han alligevel kommer med yderligere tilføjelser til (husk at Svends "lige præcis" kommer i overlap med Margrethes "ikk", der ellers gør forståelsen mindre assertiv og mere spørgende, så eksemplerne er sammenlignelige med hensyn til demonstration af viden/forståelse). Én forskel er, at taler A's redegørelse, som taler B formulerer en forståelse af, ligesom i eksempel 3, bliver præsenteret som en art konklusion, da Møllers linje 25, i eksempel 3 og Esbens linje 56 i eksempel 6 indledes med konjunktionen "så". Taler A har allerede lagt op til en afslutning, som taler B's formulering bliver en del af, og som taler A's 'præcis' kvitterer for og lukker ned.

I eksempel 6 kan vi desuden se en række andre faktorer, herunder prosodiske, der bidrager yderligere til at afslutte emnet: Det sidste af Esbens redegørelse i linje 66-67 viser tegn på endelig afslutning, da han går ned i volumen (Steensig 2001:132) og tempo (påvist som relevant for turafslutning for en engelsk dialekt, ikke dansk, af Local, Kelly & Wells 1986). Esbens anden 'præcis', der muligvis ytres, fordi den første kom i overlap med noget af Nicolais tale, har desuden også lavere volumen. Slutteligt bruger Nicolai et idiomatisk udtryk "at tage skeen i egen hånd", der ifølge Drew & Holt (1998) ofte bruges til at afslutte

et emne, og det er da også, da Esben har nået at høre dette idiomatiske udtryk, at han første gang bekræfter Nicolais forståelse, og altså sandsynligvis har vurderet, at nu var det hans tur.

Så vi har altså at gøre med en hel del faktorer, der spiller ind i forhold til at afslutte emnet og sekvensen; hvor stor en rolle 'præcis' spiller i dette er svært at sige, men det lader ikke til at den er særlig væsentlig.

Eksempel 7 nedenfor viser et tilfælde af, at en 'præcis' udtales meget tydeligt, hvilket giver en lyd, der intuitivt synes afsluttende, men hvor emnet ikke afsluttes.

Uddraget kommer fra samme samtale som eksempel 5. Gintberg taler om sit besøg i et fængsel i forbindelse med optagelserne til et nyt tv-program.

Eksempel 7 – Uddrag 14 (Anders & Anders podcast #52)

503 GIN: [de jo holdt op me' å ha billiard
504 LUN: [·h::
505 (0.7)
506 GIN: kugler
507 (0.3)
508 LUN: ja
509 GIN: der: [bordt- der bordtennis alle steder (.)
510 BRE: [i viskestykker
511 GIN: ø: i sån [fængsel [der ikk
512 LUN: [ja [fordi prøv lige å slå
513 LUN: nogen ihjel med en bordtennis[bold
514-> GIN: [pr:æcis
515 (0.2)
516 LUN: det ka man godt
517 GIN: [det ka man godt ned- ned i en [strømpe
518 BRE: [du ska ha et helt rør f- [helt- ja-
519 GIN: å så
520 BRE: helt
521 (0.2)
522 BRE: he- [pph du ska ha et helt rør for: [kvæle
523 GIN: [men ø: me s-
524 LUN: [-h: ·h
525 BRE: nogen me' dem
526 GIN: men i [gamle dage så puttete man billiard
527 LUN: [jeg tror (.) at
528 GIN: (.) øh kugler ned i en strømpe å så brugte
529 GIN: man det som som: slagvåben

Den ovennævnte tydelige udtale af "præcis" ses ved forlængelse af "r"-et, linje 514. Denne 'præcis' er desuden ledsaget af et hovednik af Gintberg (ikke angivet i transskriptionen). Dette er to ting, der kan

vise, at Lund med sit forslag formulerede noget, der stemmer fuldstændig overens med Gintbergs pointe; selve bekræftelsen accentueres.

Noget særligt ved dette eksempel er, at Lund tilsyneladende springer en del led i Gintbergs redegørelse over, da han kun netop havde præsenteret elementerne, som Lunds formulering og underliggende pointe bygger på: "de jo holdt op med at spille billardkugler" og "der: bordtennis alle steder", der er en del af en kausalitet, der kan formuleres som følgende: "Før i tiden slog de hinanden ihjel med billardkugler, så nu har de skiftet billard ud med bordtennis, for det er svært at slå nogen ihjel med en bordtennisbold". Selvom Lunds formulering, hvis man går kronologisk frem gennem samtalen, kunne ligne en konklusion, der bygger på nogle delelementer omhandlende fraværet af billard og de mange bordtennisborde, og Gintbergs 'præcis' følgelig ligner en afslutning af et konkluderende projekt, er der snarere tale om, at emnet åbnes op: Den direkte formulering "prøv lige å..." og fravær af opsummerende "så" peger på dette.

Eksempel 7 har altså vist os, at selvom en formulering ved første øjekast kan se ud som konklusion, i og med den gør rede for udfaldet af nogle allerede nævnte "state of affairs", og selvom 'præcisen' er artikuleret tydeligt og ledsaget af bekræftende hovednik, så kan en afslutning af emnet ikke nødvendigvis forventes. Det, der synes allervigtigst for at en formulering plus en 'præcis' kan fungere afsluttende, er, at det der går forud, allerede er i færd med at blive afsluttet.

Det interessante spørgsmål er så, at hvis der skal et oplæg til afslutning til, for at 'præcis' kan fungere som eller være en del af afslutning af et emne, er det så overhovedet nødvendigt, og kan andre udtryk, fx standardbekræftelsen "ja" mon ikke også udføre denne funktion? Mit data giver indtil videre ikke grund til at tro, at dette ikke skulle være tilfældet.

Herudover skal det rimeligvis tilføjes, at selvom der havde været lagt op til en afslutning, så er det ikke på mekanisk vis givet, at emnet ufravigeligt må afsluttes; samtaledeeltagerne kan til enhver tid vælge at fortsætte emnet alligevel, med de udfordringer, det muligvis kan medføre for sekvensorganisering eller forhandlinger om epistemisk autoritet. I eksempel 7 er disse problemer ikke store, da emnet, som allerede argumenteret, ikke synes helt udtømt (det viser det sig i hvert fald ikke at være).

4.3 Blegede og uklare eksempler

Ovenfor har vi kun set eksempler, hvor 'præcis' forekommer i strukturer, hvor A redegør, B formulerer noget, der bidrager til eller opsummerer A's redegørelse, og A bekræfter denne formulering med 'præcis'. Men det forekommer også i andre slags sekvenser, hvor B redegør for et emne, og A bekræfter med 'præcis', samt tilfælde hvor talen springer så meget frem og tilbage mellem samtaledeltagerne, at det er svært at sige, hvem der først redegør, og hvem der tilføjer noget til en redegørelse.

Herudover (og delvis sammenfaldende med ovenstående) findes der også såkaldte "blegede" eksempler, hvor 'præcis' ikke lader til at leve op til kernefunktionen beskrevet ovenfor, eller hvor betingelserne i hvert fald ikke er til stede.

I eksempel 8, der er fra samme samtale som eksempel 4, præsenterer Margrethe en idé, hun har fået: At lægge Uno-kort ind i andre spil. Torben er med på legen, griner og bidrager til tankespillet.

Eksempel 8 – Uddrag 66 (board-game-coffee1)

133 MAR: >det ku være sjovt< å lægge unokort ind i alle spil
134 MAR: [>generelt< bare alle spil]
135 SVE: [he he he he] he
136 (0.4)
137 MAR: bare sån= så der: lige fire kort {op
138 {(MAR slår i bordet
139 (0.4)
140 MAR: midt i:→
141 (0.6=
142 ((MAR slår i bordet igen i starten af pausen))
143 =0.6)
144 TOR: ar- d-
145 MAR: den døde familie
146 TOR: [e he-
147 SVE: [(ka man [det
148 MAR: [for eksem[pe]l
149 TOR: [*i:-* i nogen spil går jeg ud
150 TOR: fra det-= t- tak↗
151 (.)
152-> MAR: [↑ja e- lige præcis↘
153 TOR: [the he he he he he he he he
154 MAR: >fire kort op< ok- okay ed- altså det synes jeg ku
155 MAR: være meget (finurligt) å gøre
156 TOR: ja fire kort op har f:andme afsluttet mange ø: (.)
157 TOR: venskaber [h:uh::
158 MAR: [ja (.) det har det

Da Torben i linje 149-150 foreslår, at "fire-op"-kortet fra Uno kunne være en god ting i nogle spil, bekræfter Margrethe det med "ja lige præcis". Umiddelbart ser konteksten ud til at være som i de foregående eksempler, da Margrethe starter redegørelsen, så emnet altså må være i hendes domæne. Torben bidrager med en tilføjelse til emnet, og Margrethe bekræfter. Men ser vi på indholdet af ytringerne, ser det anderledes ud. Torbens bidrag i linje 149-150 taler om et aspekt af emnet, som indtil nu ikke har været adresseret, nemlig en *vurdering* af, om det er en god eller en dårlig ting at finde et "fire op"-kort i et andet spil. Så det er problematisk at hævde at Torbens linje 149-150 er en formulering af noget allerede sagt med andre ord. Men Margrethe hævder, at det Torben siger, er indenfor hendes domæne, men har i konteksten ikke demonstreret det. I hvert fald ikke, hvis vi forstår det således, at retten til at bekræfte noget, og den epistemiske autoritet, gælder for så specifikke detaljer og aspekter af emnet. Mere overordnet set har Margrethe dog epistemisk autoritet over emnet, da hun talte først om det (jævnfør Stivers 2005:133), og desuden startede hele sekvensen med en vurdering "det kunne være sjovt...", og det er dette "vurderingsaspekt", Torben bidrager til. Så det er tilsyneladende ikke afgørende, om det, der bekræftes, er essensen af noget specifikt allerede sagt. Det, der synes relevant, er, at Margrethe har epistemisk autoritet over emnet i en mere bred forstand. Det vil sige, hvis hævde af epistemisk autoritet da er en primær motivation for at bekræfte i dette tilfælde. Lad os for en kort bemærkning se nærmere på det.

Jeg vil rette opmærksomheden mod den tilslutning, der finder sted i forbindelse med Margretes bekræftelse. Indtil videre har det ikke været relevant at se på tilslutning, da det ikke giver mening at tale om dette i tilfælde, hvor det er en redegørelse for eller formulering af noget faktisk, der bekræftes. I de tilfælde lægges der ikke op til, at man kan tilslutte sig noget affektivt. Her i eksempel 8, hvor det er en vurdering der bekræftes, kan man dog godt tale om tilslutning, og dette kan være en motivation for at bekræfte vurderingen. I hvert fald kan den primære motivationen ikke være at hævde epistemisk autoritet, da en sådan analyse bliver problematisk, som jeg netop har vist. I overlap med Margrethes bekræftelse begynder Torben at grine og tanke-spillet udvides yderligere, så en tilslutning kan finde sted via denne nu humoristiske sekvens.

Den form af tilslutning, der oftest beskrives i litteraturen, har at gøre med at udvise forståelse for den andens følelsesmæssige position i forhold til noget, som han/hun har redegjort for, eller med at efterleve præferencen for fx accept i forbindelse med en invitation. Her og i analyse af tilslutning i forbindelse med eksempler med en markant prosodi nedenfor bruger jeg begrebet om at tilslutte sig hinandens "vurderende standpunkt" (eng: "evaluative stance") (Steensig 2012:1), hvilket latteren kan vise (Glenn 1995 apud. Ellis 1997).

I eksempel 9 nedenfor taler Preben og Thomas om forskellige jobordninger; Preben flexjobber, og Thomas begynder så at fortælle om sin far, der er på revalidering.

Eksempel 9 – Uddrag 56 (preben_og_thomas)

1056 THO: ja for min far han er lige gået på re[validering der
1057->PRE: [lige nøjagtig
1058 THO: han: fik skade med sin ryg oss
1059 (0.9)
1060 THO: så arbej[der han ude ved poul skår
1061 PRE: [nå→
1062 (0.7)
1063 THO: med å køre [lastbil å [sådan noget
1064 PRE: [ja→ [ja→
1065 (0.4)
1066 THO: å de::r øh (0.5) ka han oss *ø::h ikk* k- komme å gå som han
1067 vil men han: (0.3) hvis han ikk ka holde til det med ryggen
1068 så må han køre hjem å han [får stadigvæk den gamle løn
1069 PRE: [ja ja→
1070 PRE: ja
1071 THO: på grund af arbejdsskade der
1072 PRE: ja ja↘
1073 (.)
1074->PRE: lige nøjagtig↘
1075 THO: så han så:: nu han udlært her til vinter↘
1076 (0.5)
1077 så:: ka han ikk være på revalidering mere
1078 (0.8)
1079 THO: så ved han ikk om han får job jo så::→
1080 så ka han risikere at stå uden noget→
1081 (0.3)
1082 PRE: _jam det jo noget lort [jo_↘
1083 THO: [ja→

Her bruges "lige nøjagtig" i stedet for "(lige) præcis", men som tidligere nævnt, giver min eksempelsamling ikke grund til at antage, at der skulle være forskel på "lige præcis" og "lige nøjagtig". Efter min bedste

overbevisning er det noget af det nærmeste, vi kommer absolutte synonymmer på dansk.

Preben bekræfter meget hurtigt Thomas' redegørelse i linje 1056. Ud fra konteksten (Thomas havde netop spurgt, om Preben var på revalidering), og måske ud fra tidligere givet information (før denne samtale) om Thomas' far, kan Preben afgøre, allerede da Thomas kun har ytrer "re-" i revalidering, at dette er noget, Preben kan bekræfte. Her hævdes emnet at være indenfor Prebens domæne, uden at det er demonstreret forud. Efter at have fået lidt flere oplysninger om Thomas' fars situation bekræfter Preben igen redegørelsen med "lige nøjagtig". Selvom Preben hævder epistemisk autoritet med hele to bekræftelser samt et "ja ja", der også indikerer at man allerede er klar over det, der bliver sagt (Heinemann 2009), påvirker det tilsyneladende ikke Thomas' strategi for sin fortsatte tale, da han ufortrødent fortsætter med at redegøre for sin fars situation.

Dette må siges at være en meget bleget brug i den forstand, at udtrykket i denne kontekst har mistet sin funktion, i hvert fald sådan som vi indtil videre har beskrevet funktionen, hvor noget bekræftelsessøgende bekræftes. I dette tilfælde har 'præcisen' (eller "lige nøjagtig") snarere funktion som en "fortsættelsesmarkør", der opmuntrer taleren til at fortsætte sin redegørelse, i det, det viser at lytteren lytter og er med.

Lad os se på endnu en bleget 'præcis'. I eksempel 10, der også er fra Anders & Anders podcast (her afsnit 46) er vi på togtur med Anders Lund, Anders Breinholt, Nik og Jay. I nedenstående uddrag er Nik i færd med at redegøre for en idé til en transport-app.

Eksempel 10 – Uddrag 23 (Anders & Anders podcast #46)

290 NIK: å så (.) app'er du d (.) en chauffør der kommer
 291 NIK: ud å- (.) kører dig hjem i din bil
 292 BRE: °årh jaer° men det findes
 293 NIK: så din bil hjemme
 294 BRE: det findes
 295 NIK: [(jaer) naturligvis
 296 LUN: [men hva kommer han derud i
 297 NIK: det de samme gutter der har lavet det der vasked-
 298 NIK: [vi vasker dit tøj [eller sån noget det den slags
 299 LUN: [green mobility
 300-> BRE: [jaer præcis
 301 NIK: [mennesker
 302 BRE: [er der nogen af jer der har brugt noget af det
 303 BRE: egentlig^

Breinholt viser tydeligt, at han har viden om emnet, da han bekræfter, at den app-idé, som Nik præsenterer, faktisk findes. Hans 'præcis' lader ikke til at fungere som dem i de foregående to afsnit. Ligesom i eksempel 8 er taler B's (her Nik) taletur (l. 297-298+301) ikke en formulering, men en tilføjelse, der omhandler et aspekt af emnet, som ikke har været adresseret før. Modsat eksempel 8 synes denne ytring at være en informerende/redegørende ytring og ikke umiddelbart en vurdering, så Breinholt kan strengt taget have adgang til viden om det. Det specielle ved linje 297-298+301 er dog, at det præsenteres som en faktuel informering, hvilket ikke stemmer overens med at Nik for et øjeblik siden præsenterede det som en idé, han netop fik, og som ikke omhandler noget virkeligt, og det får da også alligevel karakter af vurdering, idet han tilføjer "det den slags mennesker". Havde Nik ytret noget i retning af "det er *sikkert* de samme gutter der...", havde der ikke været tvivl om, at han ikke var i færd med at informere om emnet. Bemærkelsesværdigt er det dog, at Nik ikke når at tilføje "det den slags mennesker" inden Breinholt her bekræfter hans "udsagn" i linje 300. Det er svært at se, hvad det er, Breinholt bekræfter (medmindre det rent faktisk ER de samme, der har lavet begge apps, og Nik så ramte plet med sit gæt), men en mulighed er, at han allerede HAR regnet ud, at Niks ytring vurderer/kommenterer på det, hvilket han kan have regnet ud på grund af den ovennævnte uoverensstemmelse mellem Niks udtrykte viden om emnet. En anden mulighed er, at han blot bekræfter, at han genkender den bemeldte tøjvask-app. I så fald har vi her en ny funktion af 'præcis'.

En tredje mulighed leder os frem til næste afsnit, der handler om udnyttelse af udtrykket til at opnå noget andet i samtalen. Det kunne nemlig også se ud til, at Breinholt bruger 'præcis' til at få taleturen og nå frem til sit spørgsmål i linje 302-303, hvilket har ligheder med det, Jefferson beskriver om "caveat-speakers", hvor en lytter bruger de midler, han/hun har til rådighed som modtager, til selv at tage turen (Jefferson 1993).

4.4 Udnyttelse af udtrykkene

I denne del af analysen går vi ind i en beskrivelse af udtrykket og dets funktion, der viser, hvordan samtaledeeltagere kan udnytte et udtryks funktion til at skabe en sekventiel kontekst, hvor samtaledeeltageren kan opnå noget, der måske er en sekundær konsekvens af udtrykket,

fx at tage taleturen. Dette er tilsyneladende, hvad der sker i nogle af eksemplerne på brug af 'præcis'.

I eksempel 10 ovenfor er det som antydnet muligt at se brugen af en 'præcis' som en måde at få taleturen for eventuelt at skifte emnet eller tale videre om det, som Breinholt gør, da han i overlap med slutningen af Niks tur spørger "er der nogen af jer, der har brugt noget af det (de to omtalte apps) egentlig?".

Breinholt benytter sig tilsyneladende af denne funktion i eksempel 11. Eksempel 11 er sammensat af uddrag 25 og 26 i eksempelsamlingen, da uddrag 25 viser disse 'præciser', og eksempel 26 viser den fortælling, Breinholt fortæller efterfølgende, som 'præciserne' muligvis har til formål at "åbne op for". Der er udeladt lidt mere af samtalen end linjenumrene indikerer, da ikke alt herimellem er transskriberet, men de to dele er ikke langt fra hinanden.

Eksempel 11 – Uddrag 25 + 26 (Anders & Anders podcast #46)

379 BRE: jeg har prøvet engang=
 380 BRE: {=er det os der engang har lavet noget i det gamle
 381 {((henvendt til LUN, kigger på LUN))
 382 BRE: danmarks {akvarie et eller andet dumt indslag te'
 383 {(BRE kigger på NIK lidt på JAY og tilbage
 384 på NIK))
 385 BRE: noget fjernsyn
 386 NIK: ej men vi har i hvert fald været ude å snakke (.) oss
 387 NIK: med et hookup af [dine me' en blæksprutte= det var en
 388 LUN: [m:hm
 389 NIK: oplevelse jeg sent [glemmer
 390 JAY: [ja
 391 JAY: altså vi kom jo backstage i det gamle dan[marks
 392 BRE: [ja
 393 JAY: {akvarie [på grund af den mand [herovre å (det var)
 394 {((JAY gestikulere mod LUN))
 395 LUN: [det rigtig [ja: å det var
 396-> BRE: [præcis
 397 LUN: virkelig en oplevelse
 398 JAY: lige pludselig så vi os selv inde bag de der: ø:=
 399 JAY: der jo e nede for enden var der jo den gamle e
 400 JAY: runding der hvor [der var forskellige bassi= der ka
 401-> BRE: [præcis
 402 JAY: man oss komme= der var både lidt l: lidt
 ...
 ...
 ...
 408 BRE: s:å mikkel å ham der den australske (.) ø::
 409 BRE: hajekspert som er bleve:t (.) bidt(.) jeg ved ikk
 410 BRE: hvor mange gange han ha:vde *e:: v e: v* (.) han
 411 BRE: havde proteser

412 (0.8)
413 LUN: i [hele=han var en lang stor pro[tese
414 BRE: [bensprotese [nej nej men han
415 BRE: havde v hans e- den ene lægmuskel var ikk-
416 BRE: ikkeeksisterende var h_{ap}set af [han er blevet ø::
417 LUN: [nå den var h_{ap}set af
418 BRE: altså d- han er en lidt [hvis ikk
419 LUN: [han sku ned te' hajerne
420 LUN: [igen h:::
421 BRE: [hvis jeg ku huske hans n_{av}n ikk= ja præcis= [hvis
422 LUN: [ej he
423 BRE: jeg k huske hans n_{av}n så ve' du garanteret kende
424 BRE: ham anders fordi han er:: virkelig legende legende
425 BRE: legende\

I anden del af eksemplet er Breinholt i gang med sin fortælling, som det ser ud til, han forsøgte at påbegynde tidligere. Hvis vi går kronologisk frem gennem disse uddrag, ser vi, at en mulig åbning til en historiefortælling finder sted i eksemplets første linjer, hvor Breinholt først påbegynder en fortælling med "jeg har prøvet engang" og derefter spørger tilsyneladende henvendt til Lund, om det var de to, der engang lavede et tv-indslag i det gamle Danmarks Akvarie. Dette besvarer Nik og i forlængelse heraf også Jay, med en fortælling, som vi kan se, ikke er den Breinholt ville frem til, da Nik starter sin tur med "ej men", hvilket indikerer afvisning af Breinholts forslag, og påbegyndelse af noget, der står i modsætning, men som er apropos. Med denne lille diskursmarkør viser Nik, at han godt ved, at han påbegynder noget, der ikke er det, der var Breinholts projekt.

I løbet af Nik og Jays fortælling bekræfter Breinholt to gange noget redegørende, først "vi kom jo ind i det gamle Danmarks Akvarie på grund af den mand herovre" og senere "nede for enden var der jo den gamle runding der", og i det stykke af samtalen mellem de to uddrag, der er udeladt, vender Breinholt tilbage til den historie, han ville fortælle ved at ytre et "nå, men" i overlap med nogle idiomatiske udtryk der, som vi har set, ofte bruges til at afslutte noget (her Nik og Jays fortælling). Breinholt begynder så sin fortælling, om engang han og Lund var derude og filme noget, samtidig med journalisten Mikkel Beha, som skulle interviewe den hajekspert, der omtales fra linje 408.

Når jeg medtager hele denne ret omfattende kontekst i nærværende analyse (endnu flere detaljer kunne endda også medtages), er det fordi, at det er et illustrativt eksempel på, hvor kompleks sekvensorganiseringen kan være især i forbindelse med historiefortællinger, samt på at påbegyndte handlinger og sekvenser, der bliver afløst af

noget andet og senere genoptaget, kan give os en idé om funktionen af elementer, der forekommer indenfor denne fluktuering mellem forskellige fortællinger og delemner. Her 'præcis'.

Når vi betragter hele denne kontekst, er det nemlig helt tydeligt, at spørgsmålet "er det os, der engang har lavet noget i det gamle Danmarks Akvarie, et eller andet dumt indslag til noget fjernsyn?" er et emne-introducerende spørgsmål; en måde at påbegynde et nyt emne (jævnfør Button & Caseys 1985, "topic initial elicitor"). Dette spørgsmål går formentlig forud for påbegyndelsen af en historiefortælling eller i det mindste tale om et bestemt emne, som Breinholt har i tanker. Dette hjælper os med at forklare Breinholts 'præciser' i linje 396 og 401. Disse bekræfter nemlig noget, der tilsyneladende ikke kalder på en stærkere bekræftelse end et minimalresponderende 'ja', og som Breinholt umuligt kan have ansvaret for at bekræfte, da han er den eneste af samtaledeltagerne, der ikke var til stede, eller på anden måde har haft en rolle i fortællingen, og derfor ikke kan være den mest vidende om det. De ting han så bekræfter, er imidlertid noget, der viser et mere generelt kendskab til personer og steder, som er konstante og ikke specifikke for, hvad der skete i Nik og Jays fortælling: For det første viser Breinholt kendskab til Lund som en, der har med Danmarks Akvarie at gøre, og som er en fiskenørd, hvorfor det for Breinholt er selvfølgeligt og kan bekræftes, at "vi kom jo ind i det gamle Danmarks Akvarie på grund af den mand (Lund) herovre", som Jay udtrykker det i linje 391 og 393. Dette omhandler dog ikke den selvfølgelighed, eller Lunds forbindelse til stedet, så Breinholts 'præcis' må siges at forholde sig til Jays ytring ret indirekte; det er højst noget præsupponeret, der bekræftes. For det andet bekræfter han kendskab til arkitekturen i den gamle Danmarks Akvarie i bekræftelsen af "nede for enden var der jo den gamle runding der", hvilket ikke er et kardinalpunkt i fortællingen. På disse måder adskiller disse 'præciser' sig fra Prebens i eksempel 9, da Preben bekræfter noget, der bidrager med mere fortællingsmæssigt og mere tungtvejende propositionelt indhold. Uden den beskrevne kontekst med oplæg til historiefortælling og "apropos-fortælling", ligner disse 'præciser' mest meget blegede eksempler i tråd med eksempel 10 ovenfor, hvor Breinholt muligvis primært bekræftede genkendelse, men med denne kontekst gives anledning til at analysere 'præciserne' som led i et forsøg fra Breinholts side på at nå tilbage til sin egen fortælling, hvilket hans hævde af epistemisk autoritet skal hjælpe med. Særligt det, at de

ytringer Breinholt bekræfter, ikke egentlig har noget med handlingsforløbet i fortællingen at gøre, og at det ikke er pointer, der kalder på mere end minimalrespons, tyder på at Breinholt gør mere og måske så at sige "for meget" med sine 'præciser'.

Som bonusinformation skal det nævnes, at undertegnede i andre sammenhænge, end de der er illustreret i den vedlagte eksempelsamlingen, særligt i radioprogrammer, hvor flere værter og eller gæster taler sammen, har bemærket, at en 'præcis' sommetider ytres af en person, som herefter straks fortsætter med en ny redegørelse, hvilket strukturelt er anderledes end ovennævnte (da der i eksempel 11 går lang tid, før det nye påbegyndes, da der skal være plads og tid til det), men som dog ligner eksempel 11 og giver indtryk af, at 'præcis' kan udnyttes til at tage turen, idet den på en måde siger "jeg giver dig helt ret, så sig ikke mere, nu siger jeg noget i stedet". Det ser på baggrund af ovenstående altså ud til, at en hævde af epistemisk autoritet kan give autoritet/ret til at tale.

4.5 Særlig prosodi

Vi har set, hvordan 'præcis' kan optræde som hvad, jeg har kaldt "blegede" eksempler, hvor de ikke ser ud til at leve op til forudsætningerne for at kunne bekræfte, som jeg beskrev i de første par eksempler, og som ikke ser ud til at udføre den funktion, jeg har beskrevet som kernefunktionen, samt eksempler, hvor 'præcis' muligvis bliver udnyttet til at overtage taleturen. I det følgende, som er sidste afledte funktion, der vil blive beskrevet, vil jeg analysere nogle eksempler hvor 'præcisen' har en markant prosodi. Det er alle eksempler, hvor 'præcis' ytres med en højere tone end den omkringliggende tale, og alle eksempler, hvor 'præcisen' bekræfter en formulering eller tilføjelse, der går netop forud, og altså ikke forekommer i en "fortsættelsesmarkør"-lignende position.

Vi så dette allerede i eksempel 5 (uddrag 4), så den er gentaget her som eksempel 12. Jeg henviser til teksten før eksempel 5 for beskrivelse af konteksten for uddraget.

Eksempel 12 – uddrag 4 (Anders & Anders podcast #52)

- 104 GIN: så dem: der har set comedians in cars getting coffee
105 GIN: =så kører man lidt i bil → (.) å så drikker man en
106 GIN: kop kaffe på en café →
107 (0.3)
108 GIN: det sku vi oss gøre (.) å så sku vi (.) spise en

- 109 GIN: frokost °å sån noget på en café\°
 110 (0.7)
 111 LUN: [på:: e-] peter lieps [husʔ
 112-> GIN: [-h:] [der: sån::: † jaer: præcis
 113-> GIN: (.) l:ige præcis̄ >inde i dyrehaven<
 114 (0.4)
 115 GIN: å så kommer vi ridende=vi ska lige lave nogle
 116 GIN: dækbillede→

Forud for uddraget har Gintberg nævnt, at den omtalte begivenhed fandt sted i dyrehaven, hvorfor Lund kunne gætte sig til, hvilken café det er, Gintberg taler om i linje 106. Lund foreslår caféen Peter Lieps hus i linje 111, og Gintberg bekræfter i linje 112-113. Prosodien for disse 'præciser' er præget af høj tone.

Vi kan konstatere et par ting om tilføjelserne til standardbekræftelsen "ja", linje 110-111: For det første er det bemærkelsesværdigt, at "præcis" gentages efter en mikropause og nu med et "lige" foran. For det andet, er intonationen, som nævnt, ret markant. For det tredje, tilføjer Gintberg en præcisering af svaret med "inde i dyrehaven", hvilket han jo havde nævnt tidligere.

Sammenligner vi med data fra litteraturen om epistemicitet, ser vi, at dette eksempel minder meget om eksempel 3 i Heritages artikel "The Epistemic Engine" (2012a: 34-35). Her udspørger Lesley sin mor om noget medicin, hun skal tage, for at sikre, at hun ved, hvad hun skal vide om det. Lesley omtaler nogle hvidløgstabletter, som hun spørger, om moren har taget, hvilket hun bekræfter, og Lesley roser hende. Herefter tilføjer mor "persille" til de omtalte tabletter; der er altså tale om hvidløgs- og persilletabletter, hvilket Lesley (der er mere vidende om det end moren) bekræfter med en høj tone og forøget lydstyrke på udtrykket "that's right". Dette beskrives som en *incremental K+ sequential movement*, en udvidelse af noget informativt, som behandles som relevant blot ved det, at det tilføjer mere information (Heritage 2012: 43). Det diskuteres ikke hvilken affektiv tilstand, der udtrykkes med prosodien, men blot at bekræftelsen "that's right" med særlige prosodiske træk viser, at det bliver accepteret som en særlig relevant tilføjelse.

Det er vanskeligt at forsøge at beskrive, hvilken affektiv tilstand der udtrykkes med en sådan høj prosodi, og det er da også primært fornemmelser og erfaringer med at tolke folks følelser, der danner grundlag for, at jeg begynder at tale om, at der her udtrykkes noget

særligt affektivt. Det er givetvis heller ikke relevant for nærværende analyse at forsøge at sætte et nøjagtigt prædikat på denne tilstand eller forklare hvorfor den forekommer, men blot fremhæve at 'præcis' kan være bærer af noget affektivt information. Couper-Kuhlen (2009) pointerer vigtigheden af at analysere affektive elementer i samtale, men advarer mod at beskrive en prosodi med henvisning til en gængs følelse, og at man hellere skal beskrive prosodien ud fra mere neutrale tekniske termer. Couper-Kuhlen taler eksempelvis om 'subdued' og 'dynamic' prosodi (2009: 118). Local & Walker (2008) beskriver også hvordan et ord med samme prosodiske features i to forskellige position, kan blive tolket som to forskellige følelser. Så tolkning af hvilken affektiv tilstand, der udtrykkes, er afhængig af position (apud. Couper-Kuhlen & Selting 2018:44).

Alligevel vil jeg kaste mig ud i at beskrive eksemplerne med enkelte prædikater nedenfor, og diskutere hvad disse affektive tilstande kan gøre for samtalen.

Nedenfor i eksempel 13 (uddrag 18) er vi igen på togtur med Breinholt, Lund, Nik og Jay. Alle fire kigger på nogle IC-3-tog ud gennem vinduet.

Eksempel 13 – Uddrag 18 (Anders & Anders podcast #46)

104 BRE: men vi kigger (.) over på: [ø-
105 LUN: [må jeg ha lov å fortælle
106 LUN: noget om det: vi kigger over [på
107 BRE: [ja for det et [i ce
108 LUN: [i ce
109 BRE: tre toget ikk↗
110 LUN: tre toget ikk↗
111 JAY: nå
112 LUN: det der *e*
113 (0.3)
114 JAY: kører det [på benzin↗
115 LUN: [e::r e::t af de gamle ikk= det jo f:fire
116 LUN: (.) ø:: (.) deutz
117 (0.8)
118 LUN: læstbilmotorer sat i række
119 (0.6)
120 LUN: det så genialt
121 BRE: å [de sviner ad helved [te' jo
122 NIK: [{ve' du hva det er↗
123 {henvendt til Lund
124 LUN: [næ
125 BRE: hcr [hcrm
126 NIK: [det: dji
127 ((engelsk udtale af bogstavet "g"))

- 128 (0.5)
 129-> LUN: [↑☺̄det:=lige præcis̄☺̄
 130 JAY: [(det: ikk)
 131 JAY: {hva kør[er det på derovre↗
 132 {henvendt til Breinholt
 133 NIK: [☺̄i ce tre det: dji☺̄
 134 LUN: ja
 135 (0.2)
 136 LUN: å de: lavet i randers [i niogfirs ikk
 137 BRE: [hrn: hr::m
 138 BRE: jaer
 139 (0.4)
 140 LUN: e::: a a::f e g stolte jyder→
 141 (0.3)
 142 LUN: der gik ud å å opfandt det der tog fra bunden af op

Efter Lund har beskrevet princippet om at sætte lastbilmotorer i række for at danne en lokomotivmotor i forbindelse med, at de kigger på et IC-3 tog ud ad vinduet, vurderer han det selv med "det så genialt". Nik tager turen og stiller spørgsmålet "ved du hvad det er?", der skal lede frem til hans egen anden-vurdering (Pomerantz 1984). Svaret "det er "g"", kan bekræftes af Lund, da vurderingen på sin vis erklærer enighed med Lunds vurdering (begge er positive vurderinger), og Lund har i høj grad ansvaret for og autoriteten til at bekræfte dette, da han netop både har demonstreret, at han er den vidende om emnet, samt var den første til at foretage en vurdering af det.

Lunds 'præcis' ytres med meget høj tonehøjde og smilestemme. Jeg har tidligere beskrevet, hvordan 'præcis' i nogle tilfælde kan være en del af en afslutning af et emne eller en sekvens. I dette tilfælde er det helt klart, at 'præcisen' ikke afslutter noget. Den opmuntrer snarere til at fortsætte, da Lunds bekræftelse her har en lyd, vi kunne beskrive som begejstring, hvilket også må indikere interesse for det, hvilket ligger i tråd med, at Nik tilføjer en opsummerende formulering "IC-3, det er "g"", som Lund afslutningsvis bekræfter igen, nu blot med et "ja", hvorefter denne vurderingssekvens afsluttes.

I min eksempelsamling er der ikke mange eksempler på denne prosodi, men det er en prosodi, som jeg i arbejdet med denne analyse har bemærket i de samtaler, jeg selv var været en del af, eller har hørt omkring mig, men ikke har optagelser af. Det synes umiddelbart at fungere på den måde, at en person ytrer en holdning til eller vurdering af et emne, som lytteren i meget høj grad kan nikke genkendende til, og følgelig ytrer en 'præcis' præget af elementer som højere pitch end

normalt, højere volumen end normalt og smilestemme og/eller latter. Disse elementer skaber tilsammen en slags "begejstringslyd", der er stærkt tilsluttende. Det er ikke altid tydeligt at man tilslutter sig et bestemt synspunkt eller affektiv position udtrykt af den anden samtale-deltager, sådan som det ret stringent beskrives i litteraturen (Lindström & Sorjonen 2012). Derimod kan det mere være en stemning, man tilslutter sig ved at blive enige om, at noget begejstrer eller er sjovt eller lignende, sådan som det eksempelvis foregår i forbindelse med historiefortællinger, hvor en væsentlig del af afslutning af historiefortællingen er at opnå enighed om "modaliteten", eller med andre ord stemningen, som historien formidler (Kjærbeck & Asmuss 2005).

Med hensyn til grunden til at man vælger en markant prosodi, kan der i forbindelse med ovenstående eksempel kun gisnes om, hvorfor Lund giver sin 'præcis' denne prosodi, og det synes ikke givtigt for nærværende analyse at diskutere grunden nærmere. I stedet kan vi ud fra disse to eksempler allerede begynde at danne os en teori om, hvad denne 'prosodi' gør: Hvis der er tale om begejstring, er det oplagt også at tale om, at der er stor interesse for emnet, hvorfor man kan forestille sig, at emnet er mere tilbøjeligt til at blive fortsat, eller i hvert fald at den redegørelse + bekræftelse eller vurdering + enighed, der finder sted, fastholdes lidt endnu og udbygges af den ene eller den anden samtale-deltager, da der er stærk tilslutning til stede: Gintbergs bekræftelse i eksempel 12 gentages som sagt og Lunds tilføjelse udbygges yderligere, og her i eksempel 13 gentager Nik sin vurdering, så der dvæles lidt med disse tilføjelser og bekræftelser/enighedsmarkører.

Eksempel 14 er det sidste eksempel på særlig prosodi, vi skal se på her. Fire venner spiller et fantasy-inspireret brætspil. Det er Livs tur i spillet, og hun læser op af et såkaldt condition-kort, der indeholder mere information end det, hun skal bruge på netop dette tidspunkt i spillet. Det er denne ekstra information hun læser op i linje 36, 39 og 42: "Test din influence. If you pass, discard this card". Svend bryder ind og forklarer, at det ikke er noget, hun skal tage sig af nu, og de snakker om, hvorfor det kan være relevant.

Eksempel 14 – Uddrag 71 (board-game-coffee4)

36 LIV: okay:: (.) test (.) din influence→
 37 (.)
 38 MAR: [-tH: he he he-
 39 LIV: [if you pa[ss heh
 40 SVE: [>jamen ve' du hva< m- >du ska ikk<
 41 (0.2)
 42 LIV: °dis[card this card°
 43 SVE: [d- det (lige)meget nu
 44 (0.4)
 45 SVE: fordi:: det d- det står på alle dem der condition
 46 de har den [der
 47 LIV: [nå (.) okay (.) fair nok
 48 SVE: ja (.) det sån noget man ønsker der ikk ska ske
 49 (0.5)
 50 LIV: jaer
 51 (0.4)
 52 LIV: øh::::: (.) men det ka jo være at vi vinder (.)
 53 inden (.) at den kommer↘
 54 -> SVE: [lige præcis (.) å det: derfor man ikk
 55 (0.5)
 56 SVE: ska være så bange for dem men→
 57 LIV: jaer
 58 (0.2)
 59 LIV: [men j- men det oss bare fordi (.) at m-
 60 SVE: [man ska bare ikk (ku xx)
 61 (0.2)
 62 LIV: *e- j-* så stærk er jeg heller ikk
 63 SVE: nej=
 64 LIV: =kun hvis det nogen bestemte monstre

Ligesom i de to forrige uddrag ser vi en højere tonehøjde på "lige præcis" (dog ikke helt så langt fra Svends normale taleleje, som det er tilfældet med Gintberg og Lund). Her er det Svend, der kender reglerne i det spil de spiller, og Liv viser, forholdsvis tidligt i spillet, en dybere forståelse for noget taktisk i spillet. Ud fra det, der siges, er det lidt vanskeligt at forstå, hvad det handler om, da de har adgang til noget viden, vi ikke har, i form af oplysninger på kort i spillet. Ikke desto mindre viser Liv en forståelse for, hvorfor det, hun var ved at læse på et kort, men som hun blev afbrudt i og fik at vide, ikke var relevant, kunne have været relevant, hvis spillet var på et andet stadie.

Det er altså en grundig indsigt i spillets regler og taktik, hun her viser, og samtidig forsvarer hun med sin ytring i linje 52-53, at hun begyndte at læse op af kortet i linje 36, 39 og 42. Svend bekræfter i linje 54 hendes forståelse, med den førnævnte høje tonehøjde. Umiddel-

bart efter at have ytret en 'præcis' vender han tilbage til normal taleleje, og fortsætter med en uddybning af noget om taktikken i spillet. Ligesom i eksempel 12 ovenfor, er der sandsynligvis en uoverensstemmelse mellem taler A's forventning til taler B's viden og B's faktiske viden, og A kan udtrykke, hvad der minder om overraskelse, over B's viden og måske også begejstring, samtidig med at han bekræfter denne, via en 'præcis' med høj tone. I dette eksempel er det ikke helt tydeligt, at dette begejstrings- og/eller overraskelsesmoment fastholdes på samme måde som i de to foregående, i hvert fald ikke ved gentagelse af nogle elementer, men Svend tilføjer dog en redegørelse, der udbygger Livs demonstrerede forståelse af spillets regler. Så en mulig analyse af betydningen af denne prosodi, hvad end den beskrives som begejstring, overraskelse eller, som Couper-Kuhlen ville gøre det, som en neutral beskrivelse af prosodien (2009:118), understreger relevansen af det sagte (jf. eksemplet fra Heritage (2012a) nævnt ovenfor), og således også en interesse hos én eller flere af samtaledelegerne for at tale mere om denne del (det være sig vurdering, redegørelse, "K+ increment"). I alle tre ovenstående eksempler får den høje tone desuden ytringen til at lyde ret venligt stemt og imødekomende over for den anden part, hvilket også kan give sekvensen og dens udbygning sin berettigelse, og gøre den stærkt tilsluttende.

Som konsekvens af dette kan vi forvente, at der kan opstå situationer, hvor der ikke er enighed om relevansen af eller interessen for noget, som følge af, at det indeholder noget, der kunne begejstre, overraske eller andet relevansskabende. I eksempel 15 adresseres det eksplicit, at noget burde overraske, altså at en samtaledeleger demonstrerede noget viden, som han ikke forventede, de andre samtaledeleger vidste, han besad. Anders Breinholt og Anders Lund taler med Formel1-køreren Kevin Magnussen (KEV), og Lund tilføjer en lille smule information til Kevins redegørelse.

Eksempel 15 – Uddrag 29 (Anders & Anders podcast #47)

- 8 KEV: å så: e::
9 (0.9)
10 KEV: røg jeg videre te' te'(.) de mindste racerbiler der
11 er [(der)
12 LUN: [formel ford
13 (0.2)
14 KEV: ja\
15 (0.4)
16 -> KEV: lige præcis\
17

17 -> LUN: anders vidste du jeg vidste det?
 18 KEV: det var [vildt
 19 BRE: [det altså stærkt [nok du li:ge hiver det
 20 BRE: kort op
 21 KEV: [den havde jeg ikk regnet
 22 KEV: med
 23 LUN: [nej (.) det vidste du ikk (.) den var
 24 LUN: li:ge [den [var der lige
 25 KEV: [ja

Efter Lund har tilføjet "formel ford", og altså demonstrerer, at han ved, hvad den mindste klasse af racerbiler, klassen over go-karts, hedder, bekræfter Kevin det først med et "ja" og efter en lille pause også med "lige præcis", der begge har meget faldende intonation, hvilket kan indikere, at der ikke følger mere tale, da det ganske enkelt var en helt korrekt tilføjelse, Lund kom med. I Lunds efterfølgende tur i linje 17 vælger han at gøre eksplicit opmærksom på, at han vidste det; ikke nok med, at han demonstrerede viden, han italesætter også, at det, at han vidste det, var en viden, de andre ikke besad, hvilket må forstås som, at han vil fremhæve, hvor uventet det var og følgelig havde potentiale til at overraske. Herefter følger således også en række meget overlappende vurderinger og kommentarer på det, hvor ingen af de tre svarer på noget, de andre siger, men hvor de parallelt med hinanden kommenterer på det fremhævede overraskelsesmoment, som nu er blevet gjort stærkt relevant og således bliver fastholdt lidt endnu.

I forhold til de foregående eksempler er det bemærkelsesværdigt, at dette følger efter en bekræftelse, der ikke er præget af særlig prosodi, men helt i modsætningen til den høje tone, har faldende og lav tone; Lund har altså givetvis savnet understregning af dette ved en bekræftelse med høj tone og andet prosodisk markeret.

Som nævnt ovenfor er ingen af eksemplerne med markant prosodi 'præciser', der ytres i løbet af en andens tale som en "fortsættelsesmarkør"-lignende 'præcis'.

Vi har altså set hvordan, det at en samtaledeltager tilføjer noget til en anden samtaledeltagers redegørelse, udover at demonstrere deltagerens viden og udover at være et led i at sikre, at alle har (omtrent) samme viden om emnet, også er et led i afstemningen af samtaledeltagerens *forventninger* til de andre samtaledeltageres viden (og viden om viden), hvilket naturligvis kan påvirke hvordan en samtaledeltager fortsat taler om et givent emne, og en 'præcis' og dens prosodiske manifestation spiller en rolle i forbindelse med alle disse funktioner.

4.6 Ikke-forekomst af 'præcis'

Det sidste eksempel, jeg vil analysere, er et enkelt eksempel, hvor en 'præcis' ud fra den sekventielle kontekst synes forventelig, men hvor den så at sige udebliver, og hvor der ikke bekræftes med et "ja" eller anden svagere (eller lige så stærk) form.

I eksempel 16 fortæller Breinholt om en ridetur sammen med sine døtre.

Eksempel 16 – Uddrag 76 (Anders & Anders podcast #52)

208 BRE: *b*agerst sidder anders breinholt på:: hesten (.) ·h:
209 BRE: ej det sk måske ska lige være me' te' billedet at
210 BRE: mine fødder er måske:: syvenhalv centimeter [*o*ver
211 GIN: [h: hm
212 BRE: jorden→
213 GIN: hm hm [hm
214 BRE: [så [lille er hestHen [i forhold te']
215 LUN: [h: -h
216 GIN: [så hvis du havde haft]
217 (.)
218 BRE: [te' min be hm hm hm
219 GIN: [helge sander (.) ø høj [høje hæle på dine støvler]
220-> BRE: [jaer (.) jaer]
221 BRE: hvis jeg havde kørt en berlus[con-i-sanderstøvle 'Hind
222 GIN: [hn hn hn hn he he he
223 GIN: [he he
224 BRE: [såH havde jeg altså skrabet [på
225 GIN: [he he he
226 (0.2)
227 BRE: <å så siger jeg> (.) *na*:::: nede fra det bagerste
228 geleHed

Efter Gintbergs linje 219, kunne man forvente, at Breinholt bekræfter Gintbergs formulering af et udfald af nogle alternative betingelser i fortællingen. Denne må siges at have som primær hensigt at være en humoristisk tilføjelse, men som dog samtidig viser, at Gintberg forstår, hvor Breinholt vil hen med sin (side-)fortælling.

Breinholt bekræfter ikke med en 'præcis', men formulerer selv en forståelse af essensen af Gintbergs formulering. I løbet af Gintbergs tur ytrer Breinholt dog to "jaer"-er, der bekræfter Gintbergs formulering, men ikke med samtidig hævvelse af højest epistemisk position. Breinholts tilføjelse og følgelig fravær af 'præcis' skyldes sandsynligvis, at han selv havde et bud på et humoristisk billede af situationen, som kunne bidrage til, at de ved hjælp af latter kan tilslutte sig hinanden, da dette er den primære måde at tilslutte sig en joke eller lig-

nende humoristiske ytringer (Lindström & Sorjonen 2012:353). Samtidig fastholder Breinholt autoritet over fortællingen ved at omformulere Gintbergs tilføjelse til et andet billede.

4.7 Foreløbige konklusioner: Hyppigheden af de strukturelt forskellige typer 'præcis'

Nu da vi har gennemgået de forskellige funktioner af 'præcis', som en generel beskrivelse af udtrykket kan konstitueres af, vil jeg nu inden de afsluttende diskussioner redegøre for hyppigheden af de forskellige funktioner og afledte funktioner i min eksempelsamling, for på trods af Schegloffs (1993) anbefaling at inkludere et kvantitativt perspektiv på fænomenet.

Ud over den ovenstående inddeling af udtrykkene og deres funktioner, hvor flere funktioner kan være overlappende og alle overlapper med første funktion, kernefunktionen, kan de inddeles efter en strukturel forskel i to primære kategorier, som muligvis også kan beskrives som to forskellige funktioner: 1) De, der hævder at kunne bekræfte, men hvor dette ikke er demonstreret i det foregående (jf. eksempel 11 (uddrag 25+26) og første "lige nøjagtig" i eksempel 9 (uddrag 56)), og 2) de, hvor tegn på, at vedkommende har den nødvendige viden til at bekræfte det, optræder i de foregående tale, hvad end det er, ved at vedkommende er i færd med en redegørelse eller en historiefortælling, eller ved at vedkommende har givet udtryk for enighed med en vurdering, eller har demonstreret forståelse for emnet (jf. alle øvrige eksempler ovenfor).

Sidstnævnte struktur er klart mest almindelig. Kun i 15 af 102 tilfælde hævder A at have ret til at bekræfte, hvad B siger, uden på nogen måde at have udvist dette forud for 'præcisen'. I en del af eksemplerne, hvor der er vist tegn på, at A kan følge emnet (de, der falder i sidstnævnte kategori), er det dog ikke demonstreret i meget udfoldede vendinger, men kun med evt. gentagelse af 'præcis' eller ved små vurderende udtryk (i tilfælde, hvor det er en vurdering, der bekræftes), altså elementer, der kan siges også kun at hævde samme viden eller vurdering. De adskiller sig dog fra de førnævnte (dem der kun er 15 af), hvor *både* bekræftelse og hævvelse af viden er inkluderet i 'præcisen' og ikke på noget tidspunkt forud. Der er dog stadig et flertal af de tilfælde, hvor A demonstrerer viden om emnet, i form af en længere redegørelse eller historiefortælling inden B's formulering

bekræftes; eksempler, hvor det er tydeligt, at emnet tilhører A's domæne (bl.a. eksemplerne 3, 5, 6 og 7).

Grunden til at denne kategori, hvor det er tydeligt, at A er i færd med en længere redegørelse, ikke beskrives i en kategori separat fra dem, hvor A blot hævder viden eller enighed i vurdering forud for 'præcisen' er, at taleture i forbindelse med vurderinger og i samtaler med tre eller flere deltagere ofte skifter meget frem og tilbage mellem deltagerne på kryds og tværs, så man efterhånden når et punkt, hvor det er vanskeligt at påstå, at emnet tilhører en bestemt person – i hvert fald ikke i meget højere grad, end at det tilhører de andre.

En sidste kommentar skal knyttes til de 15 'præciser' som bekræfter såvel som hævder at have ret til dette. Ud over at de er få, er der tilsyneladende også få, der bruger dem; hele 10 af de 15 er eksempler yttret af Breinholt. Hvordan vi skal forholde os til denne fordeling (eller mangel på samme), diskuteres yderligere nedenfor.

4.8 Afsluttende analyse: Andre former af 'præcis'

Gennem hele analysen har jeg behandlet de forskellige former, som jeg listede i starten af artiklen, som havende samme funktion, især "lige præcis" og "lige nøjagtig" mener jeg, som sagt, nærmest er synonyme. Ligeledes har jeg ovenfor ikke skilt de udtryk, der indledes af et "ja" eller "nej", fra de andre, og de strukturelt anderledes "det (er)(jo) det", som der er en del af i min eksempelsamling, har jeg også undgået at kommentere på indtil nu.

I min eksempelsamling findes følgende former: "præcis", "ja præcis(t)", "ja ja præcis", "lige præcis(t)", "ja lige præcis(t)", "ja ja lige præcis", "ja men lige præcis(t)", "nej præcis", "nej lige præcis", "lige nøjagtig", "ja lige nøjagtig", "ja ja lige nøjagtig", "nemlig", "ja nemlig", "naturligvis", "det jo det", "ja det jo det", "namen det lige præcist det", "jamen det det", "ja fuldstændig".

Jeg vil analysere og diskutere mulige forskelle på nogle disse udtryk i relativt korte vendinger, da en grundigere diskussion af alle former rækker ud over formålet med denne undersøgelse.

4.8.1 "Det' det"

Et af de mest bemærkelsesværdige eksempler, som tjener til at illustrere, hvordan "det det" strukturelt set og måske også funktionelt set er anderledes end alle de andre former er eksemplet med "namen det

lige præcist det" ("nej men det er lige præcist det") (Eksempel 17 nedenfor). Her er "lige præcis" indlejret i "det' det". "Det det" er i modsætning til de andre udtryk ikke et syntagma men en komplet sætning, dog med et uarticuleret kopula mellem de to pronominer (om kopuladrop i dansk samtaleprog, se samtalegrammatik.dk 2013). Trykket falder altid på det sidste "det", i denne betydning. Falder trykket på det første "det", vil der også være et hørbart "er" imellem de to "det'er", og i så fald er der tale om en bekræftelse, der antageligvis kun kan bekræfte en sætning, der starter med "det er...", og som sandsynligvis præsenteres som kontrast til noget tredje, der går yderligere forud for dette². Så i tilfældet "DET er det" er der også tale om en bekræftelse, men en bekræftelse, der har nogle mere komplekse forudsætninger end "det' DET", der ikke stiller nogle krav til grammatikken i det, der bekræftes. Her bekræftes hele det propositionelle indhold af i det forudgående, eller måske rettere synspunktet heri. At der er tale om en sætning, der på en mere markeret måde end et "ja" bekræfter noget forudgående, og hvor de to pronominer har anaforisk reference til indholdet af dette forudgående, altså på en måde modificerer noget tidligere sagt på sætningsniveau, gør, at de fremstår mere lig modificerede gentagelser ("modified repeats"). Med en modificeret gentagelse bekræfter en taler noget sagt og hævder samtidig primær ret til at ytre sig om emnet og epistemisk autoritet (Stivers 2005:153).

Denne funktion er meget lig den beskrevet for de andre 'præcis'-udtryk. Den tilsyneladende eneste forskel er, at de er udformet som sætninger og ikke syntagmaer, og de er da heller ikke helt lig Stivers' modificerede gentagelser, da hun hævder, at leksikalsk gentagelse er en grundlæggende feature ved disse (Stivers 2005:153).

Eftersom de er udformet som sætninger, åbnes muligheden for at modificere sætningen med et adverbial, og det er lige præcist det, der sker i det eksempel, jeg lagde ud med at præsentere ovenfor i starten af denne diskussion, nemlig "namen det lige præcist det". Gør denne modificering af sætningen, at den epistemiske autoritet, der hævdes,

---

² Fx en sekvens som i følgende konstruerede eksempel:

A: det kan godt være, at det er træls, at der så mange mennesker ude i dag, men det er godt nok også dejligt, at det endelig er blevet godt vejr.

B: det er det.

er endnu større, nu da der er to 'præciser' samlet i en? Uddraget ses nedenfor som eksempel 17.

De fire veninder, Tanja, Dorthe, Mia og Susanne snakker om tekniske udfordringer i forbindelse med redigering af billeder og film.

Eksempel 17 - uddrag 41 (moedregruppen1)

109 TAN: altid når der har ligget øh billeder inde på nettet så ka man
110 jo fjerne støj (.) ikk
111 DO: j[o→
112 MIA: [ja
113 TAN: sådn så røde øjne ( )
114 SUS: ( )
115 DO: ja:::_ men det ka man sgu ikk alligevel altså [hih
116 MIA: [nej okay
117 SUS: [( )
118 TAN: [men ( ) hva: hvordan vurderer den hva der- der støj
119 TAN: er det [sådn noget der s:::
120-> DO: [nam det lige præcist det\
121 TAN: [der sådn flyver rundt i luften
122 DO: [å så begynder de:::t
123-> DO: jam det det hva- hva- hva støj ikk altså::\
124 TAN: huh
125 MIA: jah
126 SUS: nam det fjernsynet der kører i baggrunden\
127 MIA: ja
128 DO: nej ( )
129 TAN: jam det ka man jo [ikk\
130 MIA: [nnej
131 DO: [å så begynder den jo oss å bortredigere hva
132 DO: folk de siger→

Eksemplet giver os ikke umiddelbart grundlag for at konkludere, at Dorte får ekstra stor epistemisk autoritet over emnet alene ved at kombinere to 'præciser'.

Det er måske snarere tilfældet, at denne "udvidede" form er et udtryk for, at der er et problem med det forudgående, således at dette ikke kan bekræftes fuldstændigt og entydigt. I hvert fald gentager Dorte "det det" i linje 123 og følger straks op med en uddybning af, hvad "det det" refererer til: "det er det" = "problemet (det) er (det)(at vurdere) hvad støj er". Selvom Dorte har ytret to modificerede gentagelser (med "det det"-format) af Tanjas spørgsmål, modificerer hun i anden halvdel af linje 123 dette yderligere, nu med nogle af de samme leksikalske enheder som i Tanjas oprindelige ytring, så det nu mere ligner Stivers' "modified repeats". Dorte kan altså ikke nøjes med at bekræfte Tanjas ytring med et kort og enkelt "præcis", men mener altså,

at der er grundlag for at modificere det en del gange, hvilket kan indikere et problem med Tanjas ytring. Det, at Dorte ikke modificerer Tanjas ytring særligt meget, peger dog på, at det primært er behovet for at hævde epistemisk autoritet over emnet, der er Dortes motivation, og det er altså det, at emnet ikke tilhører Dorte, der er problemet med Tanjas ytring, og ikke, at der var noget problematisk i Tanjas måde at formulere det på. Formen på Dortes 'præcis', "namen det lige præcist det", indikerer altså, at Dorte vil modificere det tidligere sagte yderligere (hvilket "nej men" (namen) desuden også peger på, da det indikerer, at der nu kommer noget kontrasterende), for dermed at hævde epistemisk autoritet. Det ser ikke ud til, at Dortes "det: det" har nogen særlig indflydelse på, hvem der har retten til at tale efter, eller hvad, der sker med emnet. Emnet deles stadig af Susanne og Tanja, der begge bidrager yderligere til det.

En sidste bemærkning til dette ret komplekse eksempel er, at det er muligt, at grunden til, at Dorte gentager sin pointe så mange gange, er, at det første "det det" i linje 120 kommer i overlap med Tanjas tale, og da Dorte i linje 123 får mulighed for at ytre sig uden at være i overlap, er det ikke længere så klart, hvad "det det" refererer til, så dette må uddybes, hvilket kommer til at tage form som en nærmest ordret gentagelse af Tanjas spørgsmål i linje 118.

Lad os se på endnu et eksempel på "det det" fra samme samtale. De fire kvinder taler i eksempel 18 om en af Mias bekendte, der bor i en lille landsby langt fra studiebyen Aarhus, og om hvor upraktisk det er bl.a. grundet de dårlige transportmuligheder. Jeg vil opfordre læseren til at udse sig Dorthes (DO) bidrag til samtalen i dette eksempel, og danne sig et overblik over hendes ansvar for og bidrag til emnet.

Eksempel 18 – uddrag 43 (moedregruppen1)

1366 TAN: [men det [lyder= men det lyder ret [mærkeligt
 1367 SUS: [(det lyder fedt)
 1368 MIA: [hehehe
 1369 MIA: jamen bare lige ( )\
 1370->DO: jam [det d- ja ja det det iggås jamen det da
 1371 MIA: [(der oss langt)
 1372 DO: fuldstæn[dig ø:::h\
 1373 TAN: [en ting [er at han g_ider å bo der\
 1374 MIA: [(helt) fantastisk

Mads Emil Olesen:
En samtaleanalytisk undersøgelse af *præcis* og lignende udtryk

1375 MIA: j[ar
1376 TAN: [fordi det et [røvsygt sted [det så en ting
1377 DO: [jamen det forstår jeg slet ikk
1378 MIA: [hehe (er det ikke for sygt)
1379 ?: [jaer
1380 (.)
1381 TAN: men det andet er da oss det da simpelthen så upraktisk
1382 MIA: [ja det he:lt vildt upraktisk
1383 TAN: [altså hvis [man- jeg tænker hvis man læser så v- [altså
1384->DO [jam det det (ja)
1385 MIA: [aer
1386 (0.2)
1387 TAN: <man sku da til århus altså>
1388 MIA: du ka da få en- så f ta' da noget inde i midten af skan↑derborg↘
1389 MIA: det ka være (xxx få [den)
1390 SUS: [men du ka da heller ikk ha et
1391 SUS: socialt [liv når du- når du[bor der
1392 DO: [-ja [eller v- altså ta noget i nærheden
1393 MIA: [(nej)
1394 DO: af en togstation↘
1395->MIA: jaer h: (.) præcis
1396 (0.2)
1397 DO: altså: (.) hvis [du ska til århus [ikk eller
1398 MIA: [ja [det bare det dårligste sted
1399 DO: eller en bus
1400 (0.2)
1401 DO: [( )
1402 TAN: [(men han lyder da) ikke så [kvik
1403 MIA: [(°ja°)
1404 TAN: [synes jeg ikk (når [du når du sån) nu li::ge sån
1405 MIA: [·hhhhh (.) ne::j
1406 DO: [nej
1407 MIA: nejm jeg tænker bare nu jeg sån lidt
1408 (0.9)
1409 MIA: hvorfor ved du ikk det har vi fået at vide otte gan[ge

Dorthe's første "det det" ytres i linje 1370, en tur, der udover tydeligvis at bekræfte Tanjas formulering om, at det er mærkeligt, ikke fører nogen veje, og slutter i en meget lang tøven, hvorefter hun mister turen. Tanja fortsætter så i et stykke tid med at være den, der udtrykker sin forståelse af emnet ved en række vurderinger. I linje 1384 ytrer Dorthe igen en "det det", uden herefter at bidrage til emnet yderligere i nogen tid. Herefter kommer Susanne til gengæld på banen, inden Dorthe endelig får bidraget med noget afgørende til samtalen, da hun i linje 1392+1394 formulerer Mias pointe med at flytte til Skanderborg, hvilket Mia bekræfter, hvorefter Dorthe forsøger sig med en udvikelse af sit eget bidrag ("eller bus" i stedet for "tog"). Herefter viser

Tanja igen, at hun har ansvaret for at udvise sin forståelse af situationen. Overordnet set forsøger Dorthe at få ret til at tale om emnet, men er af en eller anden grund fra start af ikke i den bedste position til dette, så selv når hun forsøger sig med at ytre forståelse, vender turen tilbage til Tanja, der udviser størst tilslutning med sine mange vurderinger.

Selvom man med udgangspunkt i eksempel 17 kunne analysere "det det" som et bedre middel til at få turen end "præcis", da uklarhed om, hvad "det det" refererer til, kan løses ved at lade vedkommende, der har ytret det, fortsætte, så viser eksempel 18 en anden situation, hvor Dorthe, der ytrer "det det" flere gange, har ret begrænset indflydelse på emnets udfoldelse, og ikke får lov at tale.

Så ligesom "præcis" er stærkt afhængig af det forudgående for at blive en del af en afslutning af et emne, kan vi se at "det det" (og givetvis også andre 'præciser') ikke i sig selv kan bruges til at få turen til at klargøre referencen til "det det", hvis ikke forudsætningerne er til stede. Det er de til gengæld i eksempel 16, hvor Dorte har mere ansvar for emnet, da hun udfordrer en andens påstand med "jaa, men det ka' man sgu ikk' alligevel altså".

En overordnet konklusion på dette er, at selvom en taler hævder epistemisk autoritet over et emne ved at bekræfte formulering el.lign. om det, så giver dette ikke ret til at bestemme over emnets fortsatte udfoldelse eller afslutning. Dette ville dog også gå imod nogle grundlæggende principper i samtale, idet nærhedsparret som en af de mest fundamentale organisatoriske elementer grundet dens todeling forudsætter et samarbejde om samtalens projekter globalt set og i de lokale sekvenser.

4.8.2 "Ja/nej" + 'præcis'

I en lang række eksempler, forekommer standardbekræftelsen (eller i tilfælde af vurderinger: enighedsmarkøren) "ja"/"nej" før 'præcis'. Lad os afslutningsvis se nærmere på nogle af disse eksempler.

I eksempel 19 taler Astrid (AST) og Britt (BRI) om situationen, de sidder i, hvor de bliver optaget, og derfor ikke kan tale om, hvad de vil.

Eksempel 19 – uddrag 74 (SofaSladder)

1352 AST: jeg får jo lyst te' å sidde å bitche [over min
1353 BRI: [ja det gør jeg
1354 BRI: os
1355 AST: kæreste lige nu å det k-
1356 (0.7)
1357 AST: ·mt det ka vi godt der tavshedspligt men jeg gider
1358 AST: bare heller ikk ligne sån en kælling me' dHem der
1359 AST: ska [sidde å se det
1360->BRI: [nej lige præcis
1361 (1.5)
1362 AST: ·mt
1363 (0.3)
1364 AST: men ja nå: ja
1365 (0.5)
1366 AST: ·mt det ved jeg ikk om jeg må spørge om
1367 (0.3)
1368 AST: men anders' fest[?]

Astrid redegør for problemet med at skulle føre en samtale, når samtalen bliver filmet, og Britt erklærer sig enig i linje 1353-1354, i at hun også får lyst til at "sidde og bitche over sin kæreste", og viser her, at emnet også er hendes domæne og synspunkterne også hendes. Astrid fortsætter med at redegøre for problemet og Britt bekræfter Astrids negativt polariserede ytring med "nej lige præcis". Herefter påbegyndes et nyt emne efter noget tøven.

Jeg har ikke mange eksempler på "nej (lige) præcis" i min eksempelsamling, men alligevel vil jeg foreslå, at negativt polariserede bekræftelsessøgende ytringer ikke kan bekræftes alene med "(lige) præcis", men et "nej" er påkrævet.

Eksempel 20 er igen fra togturen med Breinholt, Lund, Nik og Jay. Da Anders Lund får øje på en mand med cowboyhat længere nede i toget, henleder han alle samtaledeltageres opmærksomhed på ham, og en lang passage med masser af vurderinger af og kommentarer på ham går forud for Lunds opsummering i uddraget nedenfor.

Eksempel 20 – uddrag 24 (Anders & Anders podcast #46)

365 LUN: de:t er måske den sejeste mand jeg har set [i dag
366 BRE: [ja de:t
367 BRE: ( )
368 LUN: (.) å vi har alligevel været sammen med nik og jay
369-> BRE: jaer præcisH
370 LUN: h h [h::
371 NIK: [d hør han er meget sejere ham der

Breinholt bekræfter Lunds formulering med "jaer præcis", og har ligesom Britt i eksempel 19 ikke den primære autoritet over og ansvar for emnet. Selvom jeg ovenfor påstod at "nej" ikke kunne udelades som bekræftelse af negativt polariserede ytringer, og at der derfor er særlige betingelser for "nej", som bekræftelse, vil jeg dog ligeledes hævde, at linje 369 her ikke ville fungere så godt eller rettere sagt være usædvanlig uden "ja". Jeg vil stadig per intuition (min eksempelsamling er ikke stor nok til at understøtte dette) foreslå, at "nej" ikke kan undværes, når den er det rette format at bekræfte med, men noget andet ser ud til at være på spil her. Jeg har antydnet dette "noget" ved ovenfor at beskrive hvordan hverken Breinholt eller Britt har autoritet over emnet, eller måske rettere har det primære ansvar for emnet. Det er nemlig således, at der i min eksempelsamling er følgende tendens:

Enkeltstående 'præciser' uden indledende standardbekræftelse "ja/nej" (men inklusive "lige") forekommer tæt på altid som bekræftelse af formuleringer, der har en tydelig opsummerende eller forståelsestjek-funktion, dvs. hvor bekræfteren har tydeligt ansvar for emnet, og ikke blot er en af flere samtaledeltagere, der deltog i at udtrykke viden om eller vurdering af emnet. I disse tilfælde forekommer et "ja" eller lignende før 'præcisen' dog også ofte, men de enkeltstående 'præciser' ser ud til at foretrække en sådan kontekst. Der ser ud til at være følgende undtagelsesvise tilfælde: 1) Ved gentagelse af 'præcisen', hvis første 'præcis' forekom i overlap, der strukturelt er et anderledes tilfælde grundet reparaturen, der udføres, kan 'præcisen' forekomme uden standardbekræftelse, og 2) som en del af modificerede gentagelser kan 'præcisen' forekomme uden standardbekræftelse (uddrag 22 og 7 i eksempelsamlingen), men her er 'præcisen' dog ikke egentlig enkeltstående, men står sammen med noget, der ligesom "ja/nej" også bekræfter noget, sagt af en anden blot ved gentagelse i disse tilfælde. Eksempel 11 (historiefortællingen om Danmarks Akvarie) er et sjældent tilfælde, hvor "præcis" bruges i sin korte form, uden det er tydeligt for enhver, at turen før tilhørte denne person (her Breinholt), men måske er hans indledningsvise oplæg til påbegyndelse af en historiefortælling nok til, at han nøjes med denne korte form, måske i håbet om herefter at kunne vende tilbage til sin historiefortælling og dermed tage turen; eller måske er det bare en undtagelse til noget, der ikke er så mekanisk og ufravigeligt.

Langt de fleste 'præciser' følger efter en standardbekræftelse/enighedsmarkør eller evt. "jamen" eller "nej men", og forstærker således en standardbekræftelse. Disse forudgående "ja'er", "nej'er", "ja ja'er" osv kommer i nærmest alle tænkelige konfigurationer. En undersøgelse af, hvorfor en standardbekræftelse "ja/nej" så hyppigt går forud for en 'præcis', kræver en grundigere redegørelse for og indsigt i disse standardbekræftelser, og jeg vil ikke gå mere i dybden med dette her, men blot bemærke, at der antageligvis må være tale om, at modtageren orienterer sig mod, at der er to handlinger i samme tale-tur, og sådanne kræver hver sin efterfølgende handling, fx to bekræftelser, eller en enighedsmarkør + bekræftelse (Schegloff 1997:505). I stedet for at gå mere i dybden med det, vil jeg nu diskutere resultaterne af min analyse samt nogle andre overvejelser.

5 Diskussion

5.1 *Én eller flere praksisser*

Jeg stillede i starten af undersøgelsen spørgsmålet om, hvorvidt der ville være forskellige funktioner knyttet til 'præcis'-formerne i specifikke konfigurationer og positioner, altså hvorvidt 'præcis' kan udgøre flere forskellige praksisser. Jeg har fra start beskrevet alle 'præciser' som værende bekræftelser og har igennem analysen henvist til to typer strukturelle sammenhænge, de forekommer i, og dermed "typer": De, der hævder epistemisk autoritet samtidig med bekræftelse, og de, der baserer denne autoritet på demonstreret epistemisk position i den forudgående samtale. I forsøget på at opdele dem i disse to typer har jeg dog også allerede omtalt, hvor forskelligartet sidstnævnte type er, hvor måden og graden af demonstreret viden varierer meget. I forbindelse med sidste del af analysen, hvor jeg redegjorde for distributionen af standardbekræftelser + 'præcis', fandt jeg en tendens, der pegede på en mere stringent adskillelse af tilfælde med formulering + bekræftelse, eller en anden form for tydelig enighed om, hvem der har autoritet over og ansvar for emnet, fra tilfælde med mere sporadisk demonstration af viden eller vurdering, og dermed altså opdeling af sidstnævnte kategori (demonstreret viden og efterfølgende bekræftelse). Min konsekvente beskrivelse af den ene type som "fortsættelsesmarkør-agtige" har peget frem mod en så tydelig adskillelse af denne (ikke særligt hyppige) type fra de andre, at vi må tale om *to praksisser*. 1) Bekræftelse som andenpartdel i et nærhedspar, og 2) be-

kræftelse som en art fortsættelsesmarkør eller lignende, der ikke bekræfter noget bekræftelsessøgende. Jeg har beskrevet, hvordan epistemisk autoritet sommetider demonstreres og sommetider hævdes, men denne skelnen ser ikke ud til at være noget, samtaledeltagerne behandler forskelligt. Naturligvis kan afslutning af emnet kun forventes i tilfælde, hvor viden er demonstreret, da det er i dette stykke, at oplægget til afslutning af emnet skal findes. En vigtigere skelnen er snarere denne mellem hvorvidt 'præcisen' bekræfter noget, der er bekræftelsessøgende eller noget, der ikke er, hvor den i sidstnævnte tilfælde fremstår som en art stærk fortsættelsesmarkør, og nærmere siger "jeg er helt med", end "du har helt ret".

5.2 Betydningen af roller og vaner: Heavy users og funny talkers

Som nævnt i metodeafsnittet skal der gøres nogle overvejelser om anvendeligheder af den kvantificering af formerne, jeg har foretaget ovenfor. Som nævnt ytres mange af 'præciserne' af den type, der ikke bekræfter noget bekræftelsessøgende, af få personer (primært Breinholt). I den forbindelse ligger det lige for at trække forbindelser mellem dette og en tolkning af hans rolle som en "vært" i det samtaleformat, som videopodcasten er, eller hvilken sammenhæng man nu kunne forestille sig. Ideelt set må en analyse bero på observationer vedrørende sekvensorganiseringen, handlinger, og/eller epistemicitet, som så kan bredes ud til en diskussion om, hvordan dette eventuelt kan ses i relation til samtalsituationen eller personernes roller/identiteter. Raymond & Heritage (2006) diskuterer, hvordan samtaledeltagere bruger sekvensorganisering og udvisning af epistemisk autoritet til at skabe identiteter og roller i samtalen, og ikke modsat, som man måske kunne forvente. Ikke desto mindre vil jeg dvæle ved nogle overvejelser om nogle specifikke personer, der medvirker i de inkluderede samtaler, deres typiske roller i andre situationer (for kendtes vedkommende) og deres rolle i de samtaler, der er inkluderet i data her.

En fordel ved, at en del af mit data kommer fra podcasts og videoer, hvor kendte mennesker deltager (som Anders Breinholt, Anders Lund Madsen og Esben Bjerre) er, at det muliggør en diskussion af disse menneskers typiske talevaner, som jeg har kendskab til fra diverse radio- og tv-programmer, som de har medvirket i. Her tænker jeg på, at det, at de har erfaring med at lave radio, hvor det kræves at en talestrøm holdes i gang hele tiden, måske gør, at de er bedre til at holde

talen og dermed taleturen i gang, og måske at påtage sig ansvaret for at holde samtalen kørende. Især Anders Breinholt er meget brugt i værtsroller, hvor han så at sige styrer slagets gang, og således til en vis grad også "samtalens gang". Det samme gør sig gældende for Esben Bjerre, der dog i eksemplerne brugt i forbindelse med nærværende analyse har rollen som gæst og ikke vært, modsat Breinholt, der også i podcasten her er vært. Ligeledes vil jeg fremhæve Anders Lund Madsen, der måske ikke har samme tendens til at tage værtsrollen, men som til gengæld har en notorisk kringlet og kreativ måde at udtrykke sig på og har et stort ordforråd. I forhold til fænomenet, jeg undersøgt her, har Anders Lunds sproglige vaner og særegenheder formentlig ikke nogen særlig betydning, men man kan overveje, om hans spørgsmål "Anders, vidste du, jeg vidste det" i eksempel 15 er en særlig typisk og forventelig fortsættelse af samtalen her.

Med hensyn til Anders Breinholt og til en vis grad også Esben Bjerre, kan deres vante roller givetvis have indvirkning på deres brug af 'præcis'; Esben bruger hyppigt den korte form "præcis", og jeg kan, efter gennemlytning af nogle af de radioprogrammer, hvor han er vært (ikke medtaget data), konstatere, at han også ofte gør det der, hvilket læseren må tage mit ord for. Breinholt er, hvad vi må kalde en "heavy user" af 'præciser', og som jeg har bemærket ovenfor, er det bemærkelsesværdigt, hvor mange af de fortsættelsesmarkør-agtige 'præciser', der ytres af ham. En hypotese er, at hans arbejde som vært i programmer, der har nye gæster i hver udsendelse, som han samtaler med, har gjort ham særligt tilbøjelig til at bruge 'præcis', da det må siges at være en simpel måde at vise, at man hører og kan bekræfte, hvad den anden siger, og samtidig fastholde rollen som den, der bogstavelig talt "styrer showet" og samtalen, samt har retten til at hævde epistemisk autoritet og eventuelt tage taleturen.

Dog ser vi i eksemplerne fra samtalen mellem Preben og Thomas, at Preben også er en "heavy user", og godt nok har jeg ingen øvrig kendskab til ham, end hvad den ene video viser, men hans hyppige bekræftelse i form af både "lige præcis", "det (jo) det" og "lige nøjagtig", giver anledning til at diskutere enten, hvor repræsentativ han er, eller eventuelt hvor stor betydning rollefordelingen og tilknytning til det fysiske rum har. I samtalen mellem Preben og Thomas kan man få et indtryk af, at de ikke kender hinanden særlig godt, og da samtalen foregår hjemme i Prebens stue, hvorfor han må føle sig mere afslappet og hjemme i situationen end Thomas, får Preben ligeledes en art

værtsrolle, som måske fremkalder hyppigt brug af 'præcis', da han med denne stærke bekræftelse og hævde af autoritet tager ansvaret for samtalen såvel som samtalsituationen og "rummet". I samtalen fra "moedregruppen1" ser vi også, hvordan Dorthe oftere bekræfter med 'præcis' end de andre tre samtaledeltagere, og det er netop Dorthe, der er vært for arrangementet, og det er hendes stue, vi befinder os i. Hendes brug af 'præciser' er ikke helt så udpræget som Breinholts og Prebens, og der kan altså være nogen, der bruger udtrykkene oftere, og følgelig måske i andre eller mindre typiske positioner og kompositioner end gennemsnittet. Men at det at have værtsrollen har betydning for tilbøjeligheden til at bruge mange 'præciser', kan bestemt ikke udelukkes, og kunne være et interessant perspektiv at undersøge nærmere i fremtiden.

5.3 Epistemicitet og forventninger til andres viden

En metodisk kommentar til den omfangsrige inddragelse af epistemicitet i analysen skal tilføjes: Det er ikke uvæsentlig at inddrage diskussionen af roller, og de forskellige talesituationer, da det kan kobles sammen med epistemicitet, og dermed give epistemiciteten mere analytisk vægt end en simple konstatering af, at den ene eller den anden samtaledeltager besidder mere viden end andre samtaledeltagere. "Det epistemiske program" er blevet kritiseret for netop dette, og for at være ligegyldig, da epistemicitet er for allestedsnærværende i interaktion. Først når det kan vises, at samtaledeltagerne orienterer sig mod epistemicitet i samtalen, som noget der har betydning for tilslutning, identitetsbygning og lignende, får den analytisk relevans (Steensig & Heinemann 2016).

I det følgende vil jeg gå nærmere i dybden med diskussionen af deltagernes viden, deres antagelser om den andens viden og dets betydning for formulering af bekræftelsessøgende ytringer. Disse ting har jeg allerede været inde på i forbindelse med analyserne af de enkelte eksempler, men her følger nogle generelle betragtninger om det.

Et begreb der har visse ligheder med Heritage & Watsons (1979) begreb "formulations" er Heritages (2012a) "incremental K+ sequential movement". Med formuleringer formulerer man som sagt noget, der allerede er sagt med andre ord. En "increment" er derimod en decideret tilføjelse til noget sagt af den anden part. De har det til fælles, at B med disse kan komme til at tage del i udformningen af A's oprindelige redegørelse, og B kan demonstrere sin viden om emnet, og

samtidig søge bekræftelse, i og med det som det føjes til, er i A's domæne.

I forbindelse med sådanne formuleringer eller tilføjelser bliver grænsen mellem påstande og spørgsmål en anelse flydende, og bekræftelsessøgende ytringer ligger et sted midt imellem; de påstår noget, men er afhængige af og viser en orientering mod den andens større viden. Skal vi beskrive forholdet med Heritages (2012a) termer, er det klart at ytreren af dem, B, må være i en K- position, eller i hvert fald være af den overbevisning, at A er i K+ position. Udover at få bekræftet indholdet af det, B formulerer eller tilføjer, kan B således også få bekræftet sin overbevisning om, at A vidste mere om emnet end B selv, i fald af at A bekræfter.

I de tilfælde hvor det, 'præcis' bekræfter, ikke er en formulering eller andet bekræftelsessøgende, men hvor den ligner en fortsættelsesmarkør, er en forventning hos B om, at A er mest vidende ikke nødvendigvis til stede. Her er B's formål med sin taletur eksempelvis at informere om eller redegøre for noget, som efter B's bedste overbevisning er en nyhed eller en fortælling, som A ikke kender til, i hvilket tilfælde det er en helt anden handling B udfører (se fx eksempel 11), og responsen fra A forventes at være noget andet end en bekræftelse (måske udtryk for overraskelse over indholdet af nyheden eller bare fortsættelsesmarkører). Men selv i sådanne tilfælde kan A altså svare med en 'præcis' og hævde epistemisk autoritet over emnet. Disse tilfælde kan man intuitivt forestille sig ville være problematiske, idet A bekræfter noget, der ikke er bekræftelsessøgende. I uddragene i eksempelsamlingen ser vi dog, at det ikke skaber problemer, og B fortsætter sin redegørelse, historiefortælling el.lign.

Selvom man kan hævde, at formuleringer, som søger bekræftelse og udtrykkes af en deltager i K- position i forhold til den anden samtaledeltager, har nogle ligheder med spørgsmål, der søger information, da de ikke udelukkende deklarerer noget og således præsenterer det som ny information, men som derimod er opmærksom på den anden deltagers højere epistemiske position og motiveres af dette, må man alligevel konstatere at 'præcis' tilsyneladende kun kan bekræfte ytringer, der udtrykker en ret høj epistemisk position, men som dog er lavere end den anden deltagers. Eksempelvis findes der ingen steder i min eksempelsamling bekræftelse af ytringer, der har interrogativ syntaks, der i Heritage og Raymonds (2012) model over forholdet mellem personers epistemiske position forbindes med en meget stejl

hældning (stor forskel i viden deltagerne imellem). Man kan hævde, at alt, der søger information, herunder også bekræftelse af den anden samtaledeltager, er spørgsmål (fx Couper-Kuhlen & Selting 2018:218), men jeg vil alligevel fastholde en skelnen mellem bekræftelsessøgende deklarative ytringer og ytringer med diverse prosodiske eller syntaktiske træk, der er typisk for, hvad man sædvanligvis vil beskrive som spørgsmål. Generelt kan 'præcis' ikke bekræfte ytringer, der har en sådan kombination af features (prosodisk, syntaktisk, leksikalsk), der gør, at de fremstår prototypisk "spørgsmålsagtige". Der er højst tale om ytringer med en ikke-faldende intonation (jævnfør Grønnum og Tønderings 2007 redegørelse for dansk spørgsmålsintonation), eller ytringer, der afsluttes med et bekræftelsessøgende "ikk'" (sidstnævnte er der dog flere eksempler på, hvor 'præcisen' ytres før "ikk'" er artikuleret). I tråd med at det, der bekræftes, er en omformulering af informationer eller vurderinger (i de tilfælde, hvor der er en formulering til stede), der er udtrykt eksplicit tidligere i samtalen, må den, der ytrer formuleringen, nødvendigvis besidde en del viden om emnet. Hældningen på aksens, i Heritage & Raymonds (2012) model, der indikerer forskellen på As og Bs epistemiske position, må altså nødvendigvis ikke være særlig stejl. Heller ikke 'præciser' af den type, der hævder epistemisk autoritet uden, det er demonstreret tidligere (de fortsættelsesmarkør-lignende 'præciser') følger nogensinde et spørgsmål. Her ser vi altså en væsentlig forskel mellem 'præcis' og standardbekræftelserne "ja"/"nej", der eksempelvis godt kan følge en ytring med interrogativ syntaks eller andre features, der kan indikere stor forskel i epistemisk position, og dermed en mindre assertiv og mere spørgende udtalelse om et givent emne. Man kan med andre ord og lidt firkantet sige, at "ja" og "nej" både kan bekræfte og besvare, mens 'præcis' kun kan bekræfte, og samtaledeltagerens epistemiske position og epistemiske autoritet må siges at være det mest afgørende for at forstå en ytring som værende bekræftelsessøgende, hvormed en 'præcis' er relevant.

5.4 Det der følger efter 'præcis' og problemet med at analysere emner

Det har været vanskeligt at finde en systematik i, hvad der følger efter en 'præcis', og dette skyldes naturligvis blandt andet, at det ikke sekventielt implicerer noget efterfølgende. Men selv hvis vi fokuserer på

noget mindre mekanisk end sekvensorganisering og forsøger at beskrive, hvad 'præcis' gør ved eksempelvis fortsat tale om eller afslutning af et emne, støder vi på problemer.

Når man har en idé om, at 'præcis' tit er sammenfaldende med, at noget afsluttes, er det nemlig intuitivt oplagt at se på emner. Er det emnet der skifter? Som vi har set i mit data, er det relativt sjældent, at et emne skifter umiddelbart efter en 'præcis'. I eksemplerne med interviewformat skete dette væsentlig oftere end i andet data, og jeg har allerede argumenteret for, hvordan dette kan skyldes de skarpt opdelte roller, og den epistemiske autoritet der følger med disse.

Men jævnfør Schegloffs (1990, 2007) argumentation, så kan problemet muligvis findes i, at emner ikke er så skarpt opdelte og ikke er det, samtaledeltagere orienterer sig imod. Emner fader gradvist ud og ind, og der er tale om "topic shading", når en taletur tilpasser sig det foregående på en måde, der naturligt ændrer emnet, og der således ikke er fokus på et emnes afslutning (Schegloff & Sacks 1973:81).

Det eneste sted i analysen ovenfor, hvor vi har set en forbindelse mellem specifikt den plads i en sekvens, som 'præcis' udfylder, og det, der følger efter, er i de tilfælde hvor 'præcis' er ytret med en særlig prosodi (afsnit 4.5). I de tilfælde, hvor jeg har argumenteret for en forbindelse mellem at noget afsluttes og en 'præcis' yttes, har sammenhængen ikke været specifikt mellem 'præcisen' og afslutningen, men mellem en række faktorer, der pegede mod en afslutning, og så denne afslutning. Men ved 'præciserne' med særlig prosodi, ser det ud til, at det alene er denne sekvensdel og alene denne turenhed, der forårsager den fastholdelse af "emnet" (i mangel på mere præcist ord), som jeg har argumenteret for, finder sted. Ingen andre steder har jeg fundet at 'præcisen' og dens realisering *i sig selv* har en indflydelse på sekvensorganiseringen. Når dette så er sagt, er det nødvendigt at understrege, at selv her får 'præcis' "hjælp" andetstedsfra til at få denne indflydelse på sekvensorganiseringen, nemlig fra prosodien. Her er tale om, at en fastholdelse af emnet bliver gjort relevant, og at dette sker ved den markante prosodiske realisering af bekræftelsen 'præcis'. Altså er det nok engang ikke 'præcis', der har indvirkning på sekvensorganiseringen; den er blot bærer af det, der gør det meste af arbejdet, så at sige. I den forbindelse vil jeg opfordre læseren til, hvor spekulativt, det end måtte blive, at forestille sig, at der i eksemplerne med markant prosodi blot siges "ja" med samme prosodi frem for "præcis"

og "lige præcis". Min intuition siger mig, at dette vil have samme effekt, men det må være op til fremtidig undersøgelse af be- eller afkræfte det.

5.5 Et metodisk problem? Handlinger som analyseobjekt

I forlængelse af ovenstående diskussion af vanskeligheden med at beskrive, hvad der følger efter 'præcis', skal en sidste analysemetodisk problematik diskuteres. Ved at beskrive 'præciser' placering i sekvenser og dermed som handlinger, der hænger sammen med andre handlinger ved sekventiel implikation, forpligter man sig på en kategorisering eller navngivning, der måske ikke er så entydig eller nyttig i sig selv. Jeg har fra start af beskrevet 'præciser' som bekræftelser, og at kategorisere dem alle som det er i og for sig ikke problematisk. Det problematiske er at sørge for at fastholde et fokus på, hvad man vil opnå med dem, som må være et analytisk hovedfokus (Enfield & Sidnell 2017: 529). Et begreb, jeg indtil nu ikke har inddraget i beskrivelsen af sekvensorganisering og handlinger i samtaler, er "accountability", stillen til ansvar. Ved at udføre en handling i samtalen, stiller man den anden samtaledeltager til ansvar for en næste handling, og med denne stillen til ansvar kan man opnå noget ved at sige noget, ved at udføre en handling i samtalemæssig forstand. Enfield og Sidnell kalder "accountability" for limen, der holder samtalen sammen (2017: 529). Sekvenser bestående af handlinger er analytisk praktiske, da de kan navngives og bruges til relativt simpelt at beskrive, hvad der går for sig i samtalen, men det er klart, at det i sig selv ikke har den store analytiske konsekvens at kalde alle 'præciser' for bekræftelser, især ikke når vi har set, at disse kan optræde så forskellige steder som 1) efter en formulering, der tydeligt søger bekræftelse, altså stiller den anden til ansvar for at bekræfte og 2) som en art "fortsættelsesmarkør", der falder i en markant anden kategori af elementer, der ikke optager en taletur eller udfører en handling, der stiller den anden til ansvar for eller sekventiel implicerer noget (Schegloff 1982:87). Bemærk, at jeg stadig kalder det "en art fortsættelsesmarkør", da de tilsyneladende ikke er så semantisk tomme som de elementer, der traditionelt beskrives som fortsættelsesmarkører, "uh huh" og lignende udtryk i engelsksproget litteratur (Schegloff 1982). Selvom de ikke er typiske fortsættelsesmarkører og selvom de er få, så er det dog relevant at fremhæve, hvordan den, der ytrer disse, ikke er blevet stillet til ansvar for dette, og at de ikke stiller den anden til ansvar for noget.

Så selvom vi også placerer de fortsættelsesmarkør-agtige 'præciser' i kategorien bekræftelser (og med rette ud fra et epistemisk perspektiv, hvor vi ikke kan sige at den, der udtrykker 'præcis', hævder epistemisk autoritet og bekræfter på en måde, der "gør" noget andet eller vil opnå noget andet end hævde af epistemisk autoritet i andre positioner), så er det ikke lig med, at de gør det samme og har samme "mål" eller formål som de andre typer. Summa summarum er, at en beskrivelse af et format i samtale bliver analytisk mest brugbar, hvis man bevæger sig et stykke ud over at beskrive hvilken handling, det udfører, og hvor det findes i sekvenser. Jeg har da også lagt meget fokus på redegørelse for og diskussion af epistemicitet, og argumenteret for, hvor relevant det har været i analysen af 'præciserne'. En kombination af de forskellige perspektiver på, hvordan taleture forholder sig til hinanden – sekvensorganisering, epistemicitet og tilslutning og samordning – gør en analyse og beskrivelse af et fænomen tilstrækkelig grundig, og perspektiverne kompenserer hinanden på en yderst nyttig og nødvendig måde.

6 Konklusion

Med udtrykkene "præcis", "lige nøjagtig", "det' det" og tilsvarende udtryk bekræftes først og fremmest noget sagt af en anden samtaledeltager. Dette sagte kan være mere eller mindre bekræftelsessøgende, og er det ofte ret tydeligt, men en ret stor viden om det omtalte må være til stede, førend det bekræftes med 'præcis'. Jeg har beskrevet fænomenet med stort fokus på epistemicitet ("epistemics"), da det, der er i spil, er retten til at udtale sig om noget, hvilket hænger sammen med viden om det: Epistemisk position og epistemisk autoritet. Jeg har diskuteret hvordan deltagerne roller i samtalsituationen kan fremme hyppigheden af disse 'præciser'. Således har den, der ytrer 'præcis', klart den største viden om emnet, og begge samtaledeltagere er klar over dette. Denne viden kan 1) være udtrykt tydeligt sammenhængende i en længere redegørelse forud for, at en lytter søger bekræftelse på sin forståelse af denne redegørelse, 2) være udtrykt mere sporadisk og i samarbejde med andre samtaledeltagere eller 3) slet ikke være udtrykt tidligere i samtalen, hvormed den, der bekræfter med en 'præcis', blot hævder at have retten og autoriteten til dette. Om denne autoritet over emnet er demonstreret eller blot hævdes, synes ikke at have væsentlig indflydelse på, hvad samtaledel-

tagerne stiller op med denne 'præcis' og fortsætter talen herefter: Enkelte gange afsluttes et emne efter, en forståelse er blevet bekræftet med en 'præcis', men der kræves et oplæg til afslutning eller opsummering af emnet, for at en afslutning af det kan forventes. Oftere fortsættes emnet af den ene eller den anden taler. Vi har dog set, hvordan et fokus på "emner" er risikabelt, da disse flyder sammen, og der altså kan være tilfælde, hvor det ser ud som om emnet fastholdes, men hvor man kan argumentere for, at det er et andet perspektiv på emnet eller et stærkt relateret underemne, der fortsættes, hvormed det forrige afsluttes. Mere givtigt er det dog at fokusere på sekvenser, da 'præcis' næsten altid er det sidste i en sekvens, da det er en andenpartdel i et nærhedspar der opfylder en førstepardels sekventielle implikationer (kun i et enkelt tilfælde kvitterer bekræftelsessøgeren for denne bekræftelse efterfølgende). Af samme grund er det vanskeligt at påstå nogen konsekvent systematik i det, der følger efter 'præcisen', og dermed hvilken indvirkning, den skulle have, da dette går imod den plads i sekvensen og den handling, den udfører. Vi har dog set, at en 'præcis' sagt med en særlig markeret prosodi, med blandt andet høj pitch, kan gøre en fastholdelse af og kommentering på denne bekræftelsessekvens relevant, da en begejstring eller overraskelse kan udtrykkes sammen med bekræftelsen. Nogle særlige 'præciser', ofte de, hvor epistemisk autoritet slet ikke er demonstreret tidligere, forekommer dog i andre sekventielle positioner, nemlig i en position, hvor de minder meget om fortsættelsesmarkører, der ikke tager en tur, men lader den anden fortsætte.

Således har vi altså set, at der er minimum to typer 'præciser', vi kan skelne imellem, hvor sidstnævnte fortsættelsesmarkør-agtige 'præciser', der er klart den mindst hyppige, skiller sig ud i forhold til en sekvensorganiseringsbeskrivelse af fænomenet. Disse bekræfter det sagte, som i disse tilfælde ikke er bekræftelsessøgende, og epistemisk autoritet hævdes ganske ligesom de mere hyppige sekvensafsluttende typer, men at de ikke bekræfter noget bekræftelsessøgende, gør, at de sekventielt er så anderledes, at de udgør en anden praksis.

Referencer

- Austin, John Langshaw. 1975. *How to do things with words*. Oxford university press.
- Button, Graham & Neil Casey. 1985. Topic nomination and topic pursuit. I *Human studies* 8 (1). 3-55.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth. 2009. A sequential approach to affect: The case of 'disappointment'. *Talk in interaction: Comparative dimensions*. 94-123.
- Couper-Kuhlen, Elizabeth & Margaret Selting. 2018. *Interactional linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Drew, Paul & Elizabeth Holt. 1998. Figures of speech: Figurative expressions and the management of topic transition in conversation. *Language in society* 27(4). 495-522.
- Ellis, Yvette. 1997. Laughing together: Laughter as a feature of affiliation in French conversation. *Journal of French Language Studies* 7(2). 147-161.
- Enfield, NJ & Jack Sidnell. 2017. On the concept of action in the study of interaction. *Discourse Studies* 19(5). 515-535.
- Garfinkel, Harold. (1967). *Studies in ethnomethodology*. Englewood Cliffs, N. J.: Prentice-Hall.
- Glenn, P. 1995. Laughing *at* and *with*: negotiations of participant alignment through conversation. I P. Ten Have & G. Psathas 1995 (red.) *Situated Order: Studies in the Social Organization of Talk and Embodied Activities*, 43-55. International Institute for Ethnomethodology and Conversation Analysis and University Press of America Inc.
- Grønnum, Nina & John Tønndering. 2007. Question intonation in non-scripted Danish dialogues. *Proceedings of the XVth International Congress of Phonetic Sciences*. 1229.
- Heath, Christian, Jon Hindmarsh & Paul Luff. 2010. *Video in qualitative research*. Sage Publications.
- Heinemann, Trine. 2005. Where grammar and interaction meet: The preference for matched polarity in responsive turns in Danish. I Auli Hakulinen & Margaret Selting 2005 (red.) *Syntax and Lexis in Conversation: Studies on the use of linguistic resources in talk-in-interaction*, 375-402. Amsterdam/Philadelphia. John Benjamins Publishing Company.
- Heinemann, Trine. 2009. Two answers to inapposite inquiries. I J. Sidnell 2009 (red.) *Conversation Analysis: Comparative Perspectives*, 159-186. Cambridge: Cambridge University Press.

- Heinemann, Trine. 2010. The question-response system of Danish. *Journal of Pragmatics* 42, 2703-2725
- Heritage, John. 2002. "Oh"-prefaced responses to assessments: a method of modifying agreement/disagreement. I Cecilia E. Ford, Barbara A Fox, Sandra A Thompson 2002 (red.) *The Language of Turn and Sequence*, 196-224. Oxford.
- Heritage, John. 2012a. The epistemic engine: Sequence organization and territories of knowledge. *Research on Language & Social Interaction* 45(1). 30-52.
- Heritage, John. 2012b. Epistemics in conversation. I Jack Sidnell & Tanya Stivers 2012 (red.) *The handbook of conversation analysis*, 370-394.
- Heritage, John & Geoffrey Raymond. 2012. Navigating epistemic landscapes: Acquiescence, agency and resistance in responses to polar questions. I de Ruiter, Jan P. (red.) *Questions: Formal, functional and interactional perspectives*, 179-192.
- Heritage, John & D. Rodney Watson. 1979. Formulations as conversational objects. I G. Psathas (red.) *Everyday language: studies in ethnomethodology*, 123-62. New York/London/Irvington.
- Jefferson, Gail. 1987. On exposed and embedded correction in conversation. *Talk and social organization*. 86-100.
- Jefferson, Gail. 1993. Caveat speaker: Preliminary notes on recipient topic-shift implicature. *Research on Language and social interaction* 26(1). 1-30.
- Kjærbeck, Susanne & Birte Asmuss. 2005. Negotiating meaning in narratives: An investigation of the interactional construction of the punchline and the post punchline sequences. *Narrative Inquiry* 15(1). 1-24.
- Labov, William & David Fanshel. 1977. *Therapeutic discourse: Psychotherapy as conversation*. New York/London: Academic Press.
- Lindström, Anna & Marja-Leena Sorjonen. 2012. *Affiliation in conversation*. The handbook of conversation analysis 250-369.
- Local, John K., John Kelly & William H.G. Wells. 1986. Towards a phonology of conversation: Turn-taking in Tyneside English. *Journal of Linguistics* 22(2). 411-437.
- Local, John & Gareth Walker. 2008. Stance and affect in conversation: On the interplay of sequential and phonetic resources. *Text & Talk - An Interdisciplinary Journal of Language, Discourse Communication Studies* 28(6). 723-747.

- Pomerantz, Anita. 1984. Agreeing and disagreeing with assessments: Some features of preferred/dispreferred turn shaped. I J. Maxwell Atkinson & John Heritage 1984 (red.) *Structures of social action: Studies in conversation analysis*, 57-101. Cambridge: Cambridge University Press.
- Raymond, Geoffrey & John Heritage. 2006. The epistemics of social relations: Owning grandchildren. *Language in society* 35(5). 677-705.
- Sacks, Harvey. 1984. Notes on methodology. I J. Maxwell Atkinson & John Heritage 1984 (red.) *Structures of social action: Studies in conversation analysis*, 21-27. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sacks, Harvey. 1992. *Lecture on conversation vol I*. Jefferson, Gail (red.). Oxford/Cambridge: Blackwell.
- Sacks, Harvey. 1992. *Lecture on conversation vol II*. Jefferson, Gail (red.). Oxford/Cambridge: Blackwell.
- Sacks, Harvey, Emanuel A. Schegloff & Gail Jefferson. 1974. A simplest systematics for the organization of turn taking for conversation. I Jim Schenkein 1978 (red.) *Studies in the organization of conversational interaction*, 7-55. New York/San Fransisco/London: Academic Press.
- Samtalegrammatik.dk. 2013. Kopuladrop. <http://samtalegrammatik.au.dk/opslag-enkelt-visning/artikel/kopuladrop/>
- Schegloff, Emanuel A. 1982. Discourse as an interactional achievement: Some uses of 'uh huh' and other things that come between sentences. *Analyzing discourse: Text and talk* 71: 93.
- Schegloff, Emanuel A. 1990. On the organization of sequences as a source of "coherence" in talk-in-interaction. *Conversational organization and its development* 38, 51-77.
- Schegloff, Emanuel A. 1993. Reflections on quantification in the study of conversation. *Research on language and social interaction* 26(1). 99-128.
- Schegloff, Emanuel A. 1996. Confirming allusions: Toward an empirical account of action. *American journal of sociology* 102(1). 161-216.
- Schegloff, Emanuel A. 1997. Practices and actions: Boundary cases of other-initiated repair. *Discourse processes* 23(3). 499-545.
- Schegloff, Emanuel A. 2007. Sequence organization in interaction: Volume 1: A primer in conversation analysis: Cambridge University Press.

- Schegloff, Emanuel A. & Harvey Sacks. 1973. Opening up closings. *Semiotica* 8(4). 289-327.
- Searle, John R. 1969. *Speech acts: An essay in the philosophy of language*. Cambridge University Press.
- Sidnell, Jack 2010. *Conversation Analysis: An Introduction*. Malden, Massachusetts: Wiley-Blackwell.
- Steensig, Jakob. 2001. Sprog i virkeligheden: Bidrag til en interaktionel lingvistik. Aarhus: Aarhus Universitetsforlag.
- Steensig, Jakob. 2012. Conversation Analysis and Affiliation and Alignment. I Mortensen, K & J Wagner (red) *The Encyclopedia of Applied Linguistics: Conversation Analysis, 1-6*. Cambridge: Wiley-Blackwell.
- Steensig, Jakob & Trine Heinemann. 2016. Throwing the baby out with the bath water? Commentary on the criticism of the 'Epistemic Program'. *Discourse Studies* 18(5). 597-609.
- Stivers, Tanya. 2005. Modified repeats: One method for asserting primary rights from second position. *Research on language and social interaction* 38(2). 131-158.
- Stivers, Tanya. 2008. Stance, alignment, and affiliation during storytelling: When nodding is a token of affiliation. *Research on language and social interaction* 41(1). 31-57.
- Stivers, Tanya, Lorenza Mondada & Jakob Steensig. 2011. Knowledge, morality and affiliation in social interaction. I Tanya Stivers, Lorenza Mondada & Jakob Steensig 2011 (red.) *The morality of knowledge in conversation*, 3-24.

Websites

- Udskriftssystem: <http://samtalegrammatik.au.dk/udskriftssystem-for-samtaleeksempler/> (Tilgået d. 17/5 2018)
- Kopuladrop: <http://samtalegrammatik.au.dk/opslag-enkelt-visning/artikel/kopuladrop/> (Tilgået d. 17/5 2018)

Videoer på Youtube

- "NÆSTE STOP VÆRLØSE" – Vodcast #46 – Anders & Anders https://www.youtube.com/watch?v=oyky4LPZoQI&index=19&list=PL6nY_itTzlchB-wOe0G3_hMHZkZvi22ZC2k (Tilgået d. 17/5 2018)
- "KEVIN" – Vodcast #47 – Anders & Anders https://www.youtube.com/watch?v=ju0xysnFHvg&index=18&list=PL6nY_itTzlchB-wOe0G3h_MHZkZvi22ZC2k (Tilgået d. 17/5 2018)

“GINTBERG” - vodcast #52 - Anders & Anders https://www.youtube.com/watch?v=NiZ3ougEgdE&list=PL6nY_itTzlchB-wOe0G3hMHZkZvi2_2ZC2k&index=13 (Tilgået d. 17/5 2018)

Passat GTE med pappa i – den med Jeremy Salomon <https://www.youtube.com/watch?v=jTzDslhaKHU> (Tilgået d. 17/5 2018)

VW Tiguan med fart på & far i – den med Esben Bjerre Hansen <https://www.youtube.com/watch?v=7dtSFwoPlw> (Tilgået d. 17/5 2018)

VW Tiguan med fart på & far i – den med Smukke Møller <https://www.youtube.com/watch?v=ZDP77k43LTo&t=1s> (Tilgået d. 17/5 2018)